PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leta XVI. - Št. 280 (4743) | TRST, sreda 23. novembra 1960

Angleška državnika zaključila razgovore s Fanfanijem in Segnijem

Ugotovili so skupno voljo za dosego postopne gospodarske združitve Evrope

Mac Millan poudaril potrebo diskusije in pogajanj s Sovjetsko zvezo, da bi našli rešitev za najbolj pereča svetovna vprašanja - Vodstvo KD bo danes določilo okvirni kriterij za sestavo občinskih in pokrajinskih upravnih odborov

(Od našega dopisnika)

RIM, 22. — Danes dopoldne so se na Viminalu nadaljevali razgovori med italijanskimi in angleškimi državniki. Obravnavali so vprašanje odnosov med Vzhodom in Zapadom, vprašanje razorožitve in vprašanje odnosov med skupnim tržiščem in področjem proste trgovinske izmenjave.

Med opoldanskim odmorom sta bila Mac Millan in Home pri predsedniku republike Gronchiju, kjer sta bila hkrati tudi Fanfani in Segni. Razgovor z Gronchijem je trajal približno eno uro, nakar je predsednik republike zadržal goste na kosilu.

Popoldne so se nadaljevali in zaključili razgovori med predstavniki obeh dežel. V skupnem sporočilu se med drugim poudarja, da so italijanski in angleški državniki proučili in «izčrpno diskutirali» o najvažnejših mednarodnih vprašanjih, predvsem pa o pomenu atlantske solidarnosti, o položaju v Afriki, o dejavnosti OZN, o ukrepih v korist še ne zadostno razvitih dežel.

Zlasti so poglobili proučitev sedanjega stanja v odnosih med Vzhodom in Zapadom, predvsem v luči «zaželenih ponovnih pogajanj, da bi dosegli resnično mednarodno popuritev in postopne ukrepe kontrolirane razorožitve», kar je oboje «bistvenega pomena za utrditev miru v varnosti». Kar zadeva odnose med skupnim tržiščem in področjem proste trgovinske izmenjave sta oba državnika «ugotovila z zadovoljstvom, da vprašanje, ki ga je ustvaril obstoj teh dveh skupin, obe strani sedaj proučujeta s trdnim namenom, da se najde rešitev». Hkrati so se sporazumeli, da se bodo med obema deželama nadaljevali poluradni razgovori o vseh posebnih vprašanjih, ki na tem področju zadevajo Italijo.

V intervjuju za italijansko televizijo je Mac Millan zlasti poudaril, da obstaja možnost zblizanja med obema gospodarskima blokoma, namreč med skupnim tržiščem in področjem proste trgovinske izmenjave. To vprašanje je po njegovem mnenju bistvenega pomena, ker bi v nasprotnem primeru obstajala nevarnost, da bi se razne dežele oddaljevale druga od druge. «Če se narodi oddaljujejo na gospodarskem področju, se možno, da se oddaljujejo drug od druga tudi kar zadeva njihove politične koristi». «Nisem stronjak, je nadaljeval Mac Millan, vendar imam dovolj politične izkušnje in vem, da ker obstaja volja, obstaja tudi neka pot. In če politiki rečejo strokovnjakom, da je treba nekaj uresničiti, bodo ti slednji našli način, da to uresničijo». Mac Millan je poudaril, da je našel v Rimu tako voljo. Na vprašanje, kaj meni o nadaljnjih perspektivah v odnosih med Zapadom in Sovjetsko zvezo, je Mac Millan dejal, da «moramo ohraniti našo moč in enotnost, hkrati pa moramo biti pripravljeni na diskusijo, na pogajanja in si prizadevati, da bi našli rešitev za najbolj pereča svetovna vprašanja».

S tem je bil uradni obisk angleških državnikov zaključen, jutri pa se bodo vrnili v svojo domovino.

Danes popoldne je poslanska zbornica nadaljevala s svojim delom. Predsednik Li Causi je sporočil, da je predsednik republike vrnil zakon o obveznem bolezenskem zavarovanju trgovcev, ker glede njegovega ne upošteva čl. 81 ustave. Tako bo zakon spet prišel pred parlamentarno komisijo. Ob zaključku zasedanja je predsednik Li Causi sporočil, da je predsednik vlade Fanfani pripravljen takoj odgovoriti na interpelacijo Tambronija, predsednik zbornice Leone pa da si je pridržal pravico, da določi datum za to diskusijo.

Nato so državni podtajniki Scalfaro, Magri in Maria Badaloni odgovarjali na razna vprašanja poslancev. Med temi je zlasti zanimivo vprašanje, ki zadeva spor med zdravniki in bolniško blagajno. Glede tega so baje pogajanja pred pozitivnim zaključkom.

V senatu so odobrili vladni zakonski osnutek, ki določa nove osnovne plače za višje in nižje oficirje (v oklepaju navajamo povišek v primerjavi z dosedanjo osnovno plačo). General armadnega zbora: 218.575 (13.560); divizijski general: 202.951 (12.360); brigadni general: 169.985 (26.787); polkovnik: 137.016 (28.847); podpolkovnik: 113.938 (25.962); major: 91.662 (19.786); kapetan: 73.480 (13.250); poročnik: 59.574 (8.522); podporočnik: 49.079 (3.947); rezervni podporočnik: 45.132 (—).

Nato je senat odobril brez diskusije pooblastilo vladi za pripravo novega enotnega teksta zakonov o državnih dolgovih. Senat se bo ponovno sestal jutri in bo na dnevnem redu tudi diskusija o ukrepih glede državljanstva.

Pod predsedstvom političnega tajnika Mora se je danes sestalo vodstvo KD. Lattanzio je poročal o izidih upravnih volitev in podčrtal, da je v primerjavi z upravnimi volitvami leta 1956 KD napredovala pri občinskih volitvah, pri pokrajinskih volitvah pa nazadovala zaradi novega proporcionalnega volilnega sistema. Proučil je tudi rezultate, ki so jih dosegle tudi ostale stranke. Na to poročilo se je razvila diskusija, v kateri je prvi govornik, Donat-Cattin, podal naslednjo oceno «izgub»: monarhisti so «odstopili» glasove MSI in PLI; KD — PLI in PSI; PSI — KPI in PSDI. Zatrjeval je tudi, da je PSI «odstopila» svoje glasove KPI v večji meri, kot bi se to zdelo pri «površni analizi volilnih rezultatov». Tudi na popoldanskem zasedanju se je nadaljevala diskusija o poročilu Lattanzia, ki je nato odgovoril diskutantom. Tudi Moro je spregovoril le v zvezi z današnjo diskusijo o volilnih rezultatih, jutri pa bo članom vodstva obrazložil stališče stranke glede sestave občinskih in pokrajinskih upravnih odborov.

Po prvem dnevu zasedanja so izdali sporočilo, v katerem se izraža zadovoljstvo nad doseženim uspehom KD, kljub «hudim napadom opozicije», hkrati pa se izraža zadovoljstvo tudi nad uspehom strank, ki podpirajo sedanjo vlado. Poudarja se, da KD smatra sedanjo vlado za «najbolj primerno v sedanjem političnem položaju, da bi zadovoljila potrebam demokratičnega življenja in obrambe demokracije». V sporočilu se nato izraža zaskrbljenost zaradi «radikalizacije političnega življenja» spričo okrepitve skrajne levice in skrajne desnice ter napoveduje takojšnjo akcijo vodstva stranke, da bi «ponovno pridobili za demokracijo» vse tiste volivce, ki so v večji meri glasovali predvsem za KPI. Vodstvo stranke je izreklo «soglasno zahvalo» političnemu tajniku Moru za njegovo «inteligentno in učinkovito vodstvo Krščanske demokracije». Vsi člani KD se pozivajo, naj prispevajo h «kvantitativni in kvalitativni okrepitvi stranke», hkrati pa naj se naročijo in širijo glasilo «Il popolo» in revijo «La discussione».

A. P.

Nehru o oboroževanju NATO

NOVI DELHI, 22. — V zvezi s predlogom generala Norstada, naj bi se vse države članice NATO oborožile z jedrskim orožjem, je Nehru izjavil, da bo to neizmerno povečalo težave glede pogajanj o razorožitvi. Pripomnil je, da bi vključitev drugih držav v atomski klub še bolj onemogočila uvedbo učinkovitega nadzorstva.

Glede Konga je Nehru izjavil, da Mobutujevi vojski v celoti primanjkuje discipline in da je njena dejavnost povsem neredna. Dodal je, da Mobutujeva «vlada» nima nobene zakonite in ustavne ali kakršne koli druge podlage

Obsedno stanje v Haitiju

PORT AU PRINCE (Haiti), 22. — Vlada je razglasila obsedno stanje zaradi stavke študentov, o kateri trdijo, da so jo «navdihnili komunisti». Obsedno stanje so razglasili, ker se študentje niso odzvali ukazu, naj se v dvanajstih urah vrnejo v razrede. Minister za šolstvo je izjavil, da je stavka nezakonita in da bodo študente, ki bi stavko nadaljevali, izključili iz šole. Stavko je razglasilo vodstvo študentovskega združenja za nedoločen čas ter se tiče univerz in vseh šol.

Hunsche pred sodiščem

FRANKFURT, 22. — Bivšega SS-ovskega kapetana Ottona Hunschea, ki je odvetnik v Frankfurtu, so danes aretirali in predali sodišču pod obtožbo, da je zakrivil smrt 1500 madžarskih židov. Obtožili so ga, da je dal deportirati madžarske Žide po 8. juliju 1944, ko je Horthy odredil, da se preneha z deportacijami!

Joxe imenovan za ministra za Alžirijo
Odobren načrt o atomski udarni sili

Debrejeva pojasnila o «samoodločbi» v Alžiriji - Prva skupina libijskih prostovoljcev za alžirsko vojsko

PARIZ, 22. — Vse kaže, da se je general de Gaulle odločil še bolj pohiteti, kar se tiče njegovih načrtov v Alžiriji. V tem smislu tolmačijo nocoj njegov sklep o ustanovitvi ministrstva za alžirske zadeve. To ministrstvo bo vodil dosedanji minister za prosveto Louis Joxe, medtem ko je ministrstvo za prosveto začasno prevzel državni minister Guillaumat.

Značilno je, da je de Gaulle izbral za ministra za Alžirijo diplomata. Njegova naloga bo namreč preurediti upravo v Alžiriji in morda tudi pogajati se. Na vsak način pa je njegovo imenovanje šele prvi korak v vrsti ukrepov, ki jih ima de Gaulle v načrtu. Med ukrepi, ki jih pričakujejo morda že v prihodnjih dneh, so imenovanje policijskega prefekta Papona za pooblaščenca ministra za alžirske zadeve, ki bo nastopil svoje mesto, takoj ko bo ukinjeno Delouvrierovo mesto generalnega delegata. Verjetno bodo o tem razpravljali na jutrišnji seji vlade, na kateri bodo govorili tudi o načrtu zakona, ki bo določil poznejši referendum, katerega je napovedal de Gaulle.

V narodni skupščini je bila danes zavrnjena resolucija opozicije proti jedrski udarni sili. Za resolucijo je glasovalo 214 poslancev. Za njen sprejem pa bi bilo potrebnih 277 glasov. O načrtu zakona bodo sedaj ponovno razpravljali v senatu in nato se bo dokončno vrnil v skupščino, ki bo tretjič glasovala o njem. Nobenega dvoma ni, da bo de Gaullov načrt sprejet.

Med današnjo razpravo o načrtu je zlasti odločno nastopil socialist Rene Schmitt, ki je označil poizkus Francije za lastno atomsko oboroževanje kot «nemogoč sen». Zagovarjal je «skupno atlantsko obrambo» in se je čudil «trdovratnosti» vlade ter jo pozval, naj zapusti «svoj načrt o atomski Maginotovi liniji».

Zjutraj je de Gaulle, ki ima danes 70 let, sprejel novega ameriškega podpredsednika Johnsona, ki sodeluje na parlamentarni konferenci NATO v Parizu. Razgovarjal se je z njim 45 minut. Po razgovoru z de Gaullom je senator Johnson izjavil, da je de Gaulle izrekel željo za vedno prisrčnejše odnose med Francijo in ZDA.

Predsednik vlade Debre je danes pred parlamentarno skupino golistične zveze za novo republiko podal v zvezi z Alžirijo naslednja pojasnila: 1. Podrobnosti o referendumu za reformo uprave v Alžiriji bodo objavljene v prvih dneh decembra. 2. Referendum bo v drugi polovici januarja. 3. Načrt zakona, ki bo predložen v odobritev (v Franciji in v Alžiriji) bo omogočil «samoodločbo» Alžirije s tremi izbirami: 1. «pofrancozenje», 2. povezava s Francijo, 3. neodvisnost. 4. v Alžiriji bodo glasove o samoodločbi šteli za vsak departma posebej. 5. debata o Alžiriji v narodni skupščini se bo začela 7. decembra.

Na procesu zaradi barikad so danes začeli zaslišavanje bivšega ravnatelja alžirskega lista «Echo d'Alger» Alaina De Serignyja. Obtoženec je imel pravo predavanje o Alžiriji. Govoril je pet ur in kljub temu je v obrazloževanju prišel šele do leta 1958. Preostane mu še vse leto 1959, preden bo načel vprašanje barikad. Opazovalci se sprašujejo, kaj se bo zgodilo v četrtek zvečer, ko bo De Serigny končal svoje «predavanje». Sprašujejo se, ali se bo začelo zaslišavanje 400 prič, ali pa bodo razpravo odložili.

Iz Bengasija poročajo, da bo prva skupina libijskih prostovoljcev za Alžirijo odpotovala v kratkem in se pridružila alžirski vojski. To je izjavil danes predsednik libijskega odbora za pomoč Alžiriji. Dodal je, da se bo prihodnji mesec začela v Libiji kampanja za gospodarski in kulturni bojkot proti Franciji. Odbor je pozval kongres arabskih trgovinskih zbornic, naj odobri resolucijo za bojkot francoskega blaga med vsemi arabskimi narodi.

Kennedy bo skrčil število osebja v Beli hiši

PALM BEACH, 22. — Clark Clifford, ki drži vezo med novoizvoljenim predsednikom Kennedyjem in republikansko vlado, je sporočil, da namerava Kennedy znatno zmanjšati število osebja v Beli hiši. Sporočil je, da namerava Kennedy ukiniti mesto «pomočnika» v Beli hiši, ki je enako posebnemu svetovalcu predsednika. Clifford je povedal, da bo funkcijo, ki bo najbližja tisti, ki jo namerava Kennedy ukiniti, prevzel Theodore Sorensen.

Sorensen ima 32 let in je Kennedyjev prijatelj. V Beli hiši ne bo imel določenega položaja, toda verjetno bo imel enake funkcije, kakršne je imel Harry Hopkins pod Rooseveltovo upravo.

Sedaj je v Beli hiši 51 oseb, ki zavzemajo visoka mesta, medtem ko jih je bilo za časa Trumana 15. Na vsak način namerava Kennedy temeljiteje zmanjšati to število osebja.

Clifford je tudi sporočil, da namerava Kennedy izvrševati absolutno nadzorstvo nad izvršilno oblastjo, čeprav bo imel določeno število strokovnjakov. Imenovanja v novi vladi bodo objavljena po ameriškem narodnem prazniku, verjetno prihodnji teden.

Senator Kennedy bo dvajseti «manjšinski» predsednik v ameriški zgodovini, ker je dobil manj kakor polovico veljavnih glasov. Po neuradnih toda skoraj popolnih podatkih, ki se tičejo skoraj vseh volilnih sedežev, razen 24, je Kennedy dobil 34.054.059 glasov proti 33.657.091, ki jih je dobil Nixon, in 503.199, ki so jih dobili drugi kandidati. Kennedyju torej manjka 153 tisoč 116 glasov do absolutne večine oddanih glasov.

Po napadu na poslaništvo Gane v Leopoldvillu

Poveljstvo OZN v Kongu je popustilo Mobutuju v skupščini OZN pa se je uveljavila volja ZDA

Skupščina OZN je sprejela akreditiranje Kasavubujeve delegacije - Mobutujeve tolpe so napadale včeraj nameščence OZN - Umik Gane in Malija iz odbora za dobre usluge

LEOPOLDVILLE, 22. — Poveljstvo OZN v Kongu je ponovno popustilo pred izsiljevanjem polkovnika Mobutuja. Po včerajšnjem spopadu je bilo sklenjeno, da bo veleposlanik Gane zapustil Leopoldville. Ta je danes odpotoval. Pred odhodom je izjavil, da odhaja, ker je to od njega zahtevala njegova vlada. Ko je odšel iz poslopja veleposlaništva, ga je mimo položajev Mobutujevih vojakov in vojakov OZN spremljal avtomobil poln Mobutujevih vojakov skupno s poveljnikom ganskih čet generalom Alexandrom.

Streljanje je trajalo skoraj do šeste ure zjutraj. Čete OZN so še vedno v pripravljenosti. Ko je odpravnik poslov Gane prišel na letališče, so tam bili Mobutujevi vojaki. Letalo je lahko odletelo šele dve uri potem, ker so Mobutujevi vojaki hoteli, da odpotuje tudi stalni tajnik poslaništva, ki je prišel včeraj v Leopoldville. Ta je danes odpotoval skupno z Welbekom in z generalom Alexandrom.

Mobutujeva tiskovna agencija je danes potrdila, da je Mobutujev poveljnik polkovnik Kokolo padel med spopadom s četami OZN. Agencija je sporočila dalje, da je padlo deset kongoških vojakov, od katerih sta dva umrla v bolnišnici. Mobutujevi vojaki, ki so bili razmeščeni okoli poslaništva Gane, so se umaknili na vrhove blizu mesta, kjer so postavili cestne barikade. Razen tega so okrepili straže okoli glavnega štaba OZN, kjer stražijo maroški in malajski vojaki. Vojaki OZN krožijo na jeepih po ulicah, oboroženi z brzostrelkami. V mestu je zelo napeto. Polkovnik Mobutu se je davi razgovarjal s poveljnikom OZN generalom Rickiem o dogodkih v pretekli noči.

Kakor se je zvedelo, je bil polkovnik Kokolo ubit skupno z drugimi vojaki, ko je vdrl v park ganskega poslaništva in skušal po podzemeljskih hodnikih priti v poslopje.

Spopad, ki se je bil začel nekaj pred dvajseto uro sinoči, se je nadaljeval do 6.20 danes zjutraj. Med Tunizijci so bili trije mrtvi. Na obeh straneh je bilo okoli deset ranjenih.

Mobutujevi vojaki so danes aretirali in pridržali številne civilne in vojaške funkcionarje OZN. To je sporočil predstavnik Združenih narodov, ki je dodal, da gre za skupino tridesetih ljudi, ki so se vračali z nekega sestanka, in za 12 drugih ljudi, ki jih še vedno zadržujejo na sedežu poveljstva Mobutujeve vojske. V nekaterih primerih so zelo slabo ravnali z aretiranimi in nekateri funkcionarji OZN so bili prisiljeni zapustiti svoje domove, ki so jih Mobutujevi vojaki razdejali. V nekaterih primerih so Mobutujeve čete ustavile člane osebja OZN in odplejale njihove avtomobile. Številni člani osebja Združenih narodov niso danes odšli v svoje domove in so preživeli noč v poslopju sedeža poveljstva OZN.

General Rickie je v izjavi, ki jo je objavil v imenu OZN, obžaloval izgubo človeških življenj med včerajšnjimi spopadi in je poudaril, da so čete OZN uporabile silo zaradi samoobrambe. Na obeh straneh, pravi poročilo, je bilo storjeno vse mogoče, da pride do ustavitve sovražnosti, toda v temi ni bilo mogoče razposlati ukazov četam.

Zadnje uradno poročilo Mobutujeve vojske trdi, da je bil en Mobutujev vojak ubit, devet pa ranjenih. Med OZN pa so trije Tunizijci ubiti in sedem ranjenih. Zvečer so v Leopoldvillu določili od 18. ure dalje policijsko uro.

Včerajšnji dogodek se lahko postavi v vrsto številnih dogodkov, ki so posledica podpore, ki jo je poveljstvo OZN dajalo od vsega začetka nasprotnikom Konga in ameriškim agentom, kakor je Mobutu.

Sovjetska delegacija v OZN je sinoči objavila izjavo, v kateri pravi, da tisti, ki so zainteresirani za ohranitev miru in reda v Kongu, pozivajo glavnega tajnika OZN, naj da popolne informacije o dejanskem položaju v Leopoldvillu zaradi napada, ki ga je izvršila Mobutujeva tolpa proti silam OZN, ki so stražile poslaništvo Gane.

V svoji izjavi poziva sovjetska delegacija Hammarskjoelda in poveljstvo OZN, naj poročata o načinu, kako se izvajajo resolucije Varnostnega sveta in glavne skupščine, ki zahtevajo prenehanje belgijskega napada in vzpostavitev oblasti zakonite kongoške vlade in parlamenta ter prenehanje poizkusov nadvlade v Kongu, ki jih delajo kolonialist in njihovi pomagači

Sovjetsko poročilo se sklicuje na navzočnost visokih funkcionarjev OZN na nedavni paradi Mobutujevih čet v Leopoldvillu in pravi, «da ni slučajno, da bratenje med silami poveljstva OZN v Kongu in Mobutujevo tolpo sovpada s poizkusi ZDA in njihovih zaveznikov, da akreditirajo pri Združenih narodih izrazito pristransko predstavništvo kot delegacijo kongoškega ljudstva».

V glavni skupščini OZN se je ponoči in danes nadaljevala razprava o predstavništvu Konga in se je nocoj končala z akreditiranjem Mobutujeve delegacije.

Na včerajšnji nočni seji je govorilo več delegatov. Prvi je govoril kubanski delegat, ki je izjavil, da je zmeda v Kongu rezultat poizkusa imperialistov, da znova pridobijo zgubljena tla, in da samo predsednik vlade Lumumba deluje v interesu prave neodvisnosti Konga. Delegat Haitija in delegat Čada sta se izrekla za akreditiranje Kasavubujeve delegacije. Tudi delegat Irske in Srednje Afrike sta podprla poizkuse za poravnavo spora med kongoškimi voditelji. Delegat Srednje Afrike je izjavil, da so za njegovo vlado bratje tako Kasavubu kakor Lumumba in Ileo, in je izjavil, da se bo njegova delegacija vzdržala pri glasovanju. Delegata Albanije in Ukrajine sta se izrekla proti priznanju Kasavubujeve delegacije.

Glavni tajnik Hammarskjoeld je danes izjavil, da je zahteval poročilo o sinočnjih incidentih in je dejal, da je v stalnem stiku s kongoško prestolnico ter da še danes pričakuje poročilo.

Ameriški delegat Wadsworth je izjavil, da nasprotuje odložitvi razprave. Pripomnil pa je, da ne bi bilo prišlo do incidentov, «če bi bila Gana izpolnila ukaz o izgonu njenih diplomatov, ki ga je odredil Kasavubu».

Skupščina je s 50 glasovi proti 34 zavrnila zahtevo Gane, naj se razprava odloži. Se prej je bil indijski delegat podprl stališče Gane in poudaril, da je potrebno počakati na podrobno poročilo o sinočnjih dogodkih.

Pred zaključkom nočne seje je bolgarski delegat predložil resolucijo, s katero je zahteval odložitev razprave, dokler ne dobijo popolnega poročila o dogodkih v Leopoldvillu. Bolgarski delegat je zahteval, naj glavni tajnik da kolikor mogoče popolno poročilo o dogodkih, ker brez teh informacij ni mogoče nadaljevati razprave. Po predložitvi te resolucije je predsednik prekinil sejo.

Razprava se je nadaljevala na popoldanski seji. Bolgarski delegat je očitaj Hammarskjoeldu, da ni dal informacij o položaju v Kongu v zvezi z včerajšnjimi incidenti. Predsednik je izjavil, da bo Hammarskjoeld podal to poročilo, takoj ko bo mogoče.

Delegat Saudove Arabije je izjavil, da priznava Kasavubuja kot predsednika republike, toda delegacija, ki jo je on imenoval, ne more zavzeti mesta v skupščini, dokler se parlament v Leopoldvillu ne sestane in spravi v življenje kongoško vlado.

Gvinejski delegat je znova predlagal, naj se glasovanje odloži, toda predsednik je to zahtevo zavrnil.

Pred začetkom glasovanja je delegat Malija zahteval, naj skupščina odkloni glasovanje, dokler se ne seznani s pismom, ki ga je Kasavubu poslal Hammarskjoeldu Ta zahteva je bila zavrnjena. Sledilo je glasovanje o priporočilu verifikacijskega odbora naj se prizna Kasavubujeva delegacija. Priporočilo je bilo sprejeto s 53 glasovi proti 24 in 19 vzdržanimi.

Delegat Malija je tedaj sporočil, da se zaradi izida tega glasovanja njegova vlada umika iz odbora OZN za dobre usluge.

Konferenca NATO

PARIZ, 22. — Konferenca parlamentarcev NATO, ki je imela včeraj dve plenarni seji, je danes nadaljevala delo v komisijah. Davi sta se sestali politična in gospodarska komisija na tajnih sejah, popoldne pa vojaška, znanstvena in tehnična komisija.

V politični komisiji je podal poročilo norveški delegat Finn Moe.

V gospodarski komisiji so govorili tudi o ustanovitvi organizma za gospodarsko sodelovanje in razvoj

Domnevajo, da bo razprava v politični komisiji pripeljala do resolucije, ki bo vsebovala naslednjih sedem točk: 1. Priznanje pravice vseh držav do samoodločanja in neodvisnosti in pridobitev teh pravic z mirnimi sredstvi. 2. Spoštovanje pravice držav, da zavzamejo stališče neodvisnosti in nevtralnosti do borbe med Vzhodom in Zahodom. 3. Sporazum o glavni vlogi OZN v mednarodnih zadevah. 4. Priznanje važnosti gospodarske in tehnične pomoči nezadostno razvitim deželam in uvedba dvostranskih ter večstranskih poti za dajanje te pomoči, ne da bi bila povezana s pogoji. 5. Sporazum o obsegu pomoči nezadostno razvitim deželam in o koncesijah, ki se jim lahko dajejo v zvezi s cenami surovin in trgovinskimi pogoji.

Pogajanja o okupacijskih stroških so se končala v Bonnu brez uspeha

Bonnska vlada ni pripravljena plačati zneska, ki ga zahteva ameriška vlada - Ollenhauer o politiki socialno demokratske stranke

BONN, 22. — Ameriško-nemški razgovori o večji zahodnonemški finančni pomoči nezadostno razvitim deželam in o večjem prispevku za vojaške izdatke ZDA v Evropi, so se danes nadaljevali« Zvedelo se je, da sta si ameriško in nemško stališče še vedno precej narazen. Danes so govorili predvsem o prispevku Zahodne Nemčije za okupacijske stroške in za stroške NATO. Popoldne se je nepričakovano udeležil pogajanj tudi Adenauer. Se prej se je Adenauer razgovarjal z ministrom za gospodarstvo Erhardom. Jutri bo ameriška delegacija zapustila Bonn in odpotovala v Pariz.

Pogajanja so se končala brez rezultata. Sestanek strokovnjakov, ki je bil določen za jutri, je bil odpovedan. V poučenih krogih pravijo, da bo poročilo, ki bo objavljeno jutri, omenilo potrebo nadaljevanja pogajanj in ne bo omenilo ameriške zahteve za zvišanje bonnskega prispevka za skupne stroške oborozevanja. Poročilo bo baje omenilo, da je Zahodna Nemčija pripravljena plačati znesek okoli 4 milijarde mark za pomoč nezadostno razvitim deželam.

V bonskih političnih krogih domnevajo, da bo potrebno počakati na sestanek sveta NATO v Parizu za nadaljevanje pogajanj.

Iz Londona poročajo, da se angleška vlada do sedaj še ni odločila, ali naj zahteva od nemške vlade nadaljnji prispevek za vzdrževanje britanskih čet v Nemčiji, ko bo sedanji sporazum potekel 31. marca prihodnjega leta. Na podlagi tega sporazuma prispeva zahodnonemška vlada dvanajst milijonov šterlingov letno za vzdrževanje 53 tisoč ameriških vojakov v Zahodni Nemčiji.

V Hannovru se nadaljuje kongres socialdemokratske stranke, ki se je začel včeraj. Danes je govoril predsednik stranke Ollenhauer, ki je med drugim izjavil, da socialni demokrati vedno nasprotujejo atomski oboroženi zahodnonemške vojske, zavzemajo pa se za okrepitev atlantskega zavezništva. Ponovil je načela, ki so jih odobrili na kongresu v Bad Godesbergu novembra 1959 in ki so znana z imenom «program iz Godesberga». Med drugim so se tedaj odrekli nacionalizaciji podjetij.

Kar se tiče zunanje politike, je Ollenhauer izjavil, da je temeljni smoter iskanje resitve nemškega vprašanja, ki pa se ne sme iskati ločeno. Pri tem je treba tudi braniti in ohraniti, kar je bilo do sedaj pridobljenega, zlasti pa berlinski statut. Ollenhauer je izjavil, da bo združitev Nemčije mogoče doseči samo z mednarodnimi pogajanji o sistemu evropske varnosti in o postopni razorožitvi, in to po temeljiti popustitvi napetosti na vsem svetu.

Kritiziral je načrte za atomsko oborožitev zahodnonemške vojske in poudaril, da to oboroževanje ni vojaško upravičeno in bi pomenilo «hudo politično nevarnost zaradi razdeljenosti Nemčije».

Ollenhauer se je zavzemal za novo pobudo vlade glede zunanje politike in za tako politiko, ki bi jo lahko odobravale vse stranke. Adenauerju je očital, da avtoritativno nastopa v vladi in da s tem presega oblast, ki mu jo daje ustava. Na koncu je izjavil, da je smoter socialdemokratske stranke razbiti pri prihodnjih volitvah demokristjansko večino v Bundestagu.

Okrepitev levice na Japonskem

TOKIO, 22. — Ikedova vlada je sklenila, da bo prva seja nove poslanske zbornice 5. decembra. Na tej seji bodo izvolili ministrskega predsednika, ki bo Ikeda. Domnevajo, da bo nova vlada sestavljena pred novoletnimi parlamentarnimi počitnicami.

Opazovalci ugotavljajo, da v nedeljske volitve dale največje število glasov za levičarske stranke, kar jih je do sedaj bilo v politični zgodovini Japonske, čeprav je nova poslanska zbornica bolj konservativna od prejšnje. Socialistična, socialdemokratska in komunistična stranka so dobile skupno nad 15 milijonov in pol glasov, to je 39 odstotkov veljavnih glasov. Na volitvah leta 1958 je levica dobila skupno 35.5 odstotkov glasov. Komunisti so sicer relativno za malo povečali število glasov, in sicer od milijon 12.000 na milijon 160.000, medtem pa so bili izvoljeni trije izmed njihovih kandidati namesto enega, ki so ga imeli prej. Na podlagi uradnih podatkov so liberalci dobili 57 odstotkov glasov, socialisti pa 29 odstotkov. Letos so registrirali 3 milijone novih volivcev, toda leta 1958 jih je odšlo na volitve 200 tisoč več kakor leta 1958 jih je odšlo na volitve

Arabsko skupno tržišče

KAIRO, 22. — Začasni medarabski gospodarski svet je na svojem petem zasedanju sprejel vrsto resolucij v zvezi z ustanovitvijo arabskega skupnega tržišča, da bi nevtralizirali negativne posledice, ki jih ima evropsko skupno tržišče na gospodarstvo in trgovino dežel Srednjega Vzhoda in severne Afrike. Z ustanovitvijo takega tržišča se strinjajo vse članice Arabske lige (razen Tunizije in Iraka, ki nista bili prisotni) ni poudarjajo nujnost koordinacije in poenotenje arabskih carinskih tarif in njihovega postopnega zniževanja. Svet bo začel takoj s proučevanjem praktičnih ukrepov, da bi arabsko skupno tržišče uresničili v teku naslednjih 10 let.

Franco se ne šali

MADRID, 22. — Vojaško sodišče je danes obsodilo 18 oseb (med njimi eno žensko) na zaporne kazni od 4 do 20 let samo zaradi tega, ker so se baje udeležile nekega kongresa v Pragi leta 1959, kjer naj bi dobile navodila za organizacijo podtalnega gibanja proti generalu Francu!

Prvo poročilo poveljstva OZN o spopadih v Leopoldvillu

Odbor za dobre usluge je odložil odhod v Kongo

NEW YORK, 22. — Združeni narodi so objavili nocoj prvo poročilo, ki ga je pripravil namestnik posebnega Hammarskjoeldovega predstavnika v Kongu general Rickie, o včerajšnjem napadu Mobutujevih vojakov na poslaništvo Gane.

Poročilo pravi, da so čete OZN začele streljati samo kot odgovor na masiven napad Mobutujevih vojakov. Streljali so na podlagi vojaškega pravila o samoobrambi, da preprečijo, da bi bila neka enota OZN premagana. Poročilo pravi dalje, da je napad vodil polkovnik Kokolo, ki je padel pod strelom brzostrelke.

Med četami OZN je padel en vojak, 9 pa jih je bilo ranjenih, med katerimi tudi en častnik. Ni pa bilo mogoče ugotoviti izgub na nasprotni strani. Streljanje je dejansko prenehalo davi ob 7. uri po krajevnem času.

Poročilo govori zatem o akcijah Mobutujevih vojakov ponoči in davi proti civilnemu in vojaškemu osebju OZN v Leopoldvillu, izreka pa mnenje, da so bili do večera vsi aretirani izpuščeni. Zvečer je imel Hammarskjoeld sejo s svojim posebnim posvetovalnim odborom za Kongo.

Tajništvo OZN je sporočilo zvečer, da so člani odbora OZN za dobre usluge, ki so mislili odpotovati nocoj iz New Yorka v Leopoldville, odložili svoj odhod Kakor je znano, sta Gvineja in Mali (in verjetno tudi Gana) sporočila, da se umikata iz tega odbora zaradi priznanja Kasavubujeve delegacije. Odbor za dobre usluge se po sestal danes ponoči ob treh, da razpravlja o položaju. Seji bo predsedoval Hammarskjoeld.

Nova vojna ladja v Karibskem morju

WASHINGTON, 22. — Glavni štab ameriške mornarice je sporočil, da ameriška letalonosilka «Wasp» zapušča danes pristanišče Boston in odhaja v Karibsko morje, da zamenja letalonosilko «Shangri-La». Predstavnik ameriškega državnega departmaja je v zvezi z razmestitvijo ameriških vojnih ladij v Karibskem morju izjavil: «Sedaj nimamo nobenega namena umakniti te enote. Sklep, da ostanejo v Karibskem morju, bo ostal veljaven, dokler bo položaj terjal navzočnost omenjenih enot.»

Jutri bo K. Popović odpotoval na Dunaj

«Politika» poudarja, da je med nerešenimi avstrijsko-jugoslovanskimi vprašanji najvažnejše vprašanje koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov

BEOGRAD, 22. — Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popovič odhaja 24. t.m. na uraden obisk v Avstrijo, kjer se bo z avstrijskim zunanjim ministrom Kreiskim in drugimi avstrijskimi državniki razgovarjal o vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Koča Popovič odhaja na Dunaj v napetem mednarodnem položaju in med ponovno zaostritvijo odnosov med obema blokoma, ko so potrebni veliki napori miroljubnih sil za ohranitev miru.

Zato je ta obisk posebnega pomena, kajti na Dunaju se bodo razgovarjali zastopniki dveh držav, ki ne pripadata blokoma. Takšen položaj obeh držav in obojestranka zainteresiranost za ureditev razmer predvsem na področju, kjer živijo narodi Avstrije in Jugoslavije, bo omogočila ministroma Jugoslavije in Avstrije, da vsestransko analizirata mednarodni položaj in možnosti prispevka za ohranitev miru.

«Poleg tega se bodo na Dunaju razgovarjali tudi o vprašanjih s področja obojestranskih odnosov, za katere se, ugotavlja nocojšnja «Politika», ne bi moglo reči, da so bili v povojni dobi vedno takšni, kot bi bilo želeti in kakršni bi najbolje odgovarjali obojestranskim interesom. To velja posebno za dobo od konca vojne do obiska zunanjega ministra Kreiskega marca letos v Beogradu. To je bila doba nerešenih vprašanj, za katera smo vedno trdili — ugotavlja «Politika» — da se z malo dobre volje in razumevanja lahko uspešno rešijo v korist obeh držav. Nedavna izjava ministra Kreiskega o pripravljenosti avstrijske vlade, da prouči in reši nerešena vprašanja jugoslovanske manjšine, je vsekakor dober znak za sedanje razgovore in za boljše odnose med Beogradom in Dunajem».

«Politika» poudarja, da je bil po obisku Kreiskega dosežen precejšnji napredek v medsebojnem sodelovanju, posebno na gospodarskem in kulturnem področju, toda kljub izboljšanju odnosov so ostala še nerešena vprašanja, med katerimi je najvažnejše vprašanje jugoslovanske manjšine v Avstriji, čeprav je bil tudi na tem področju zadnje čase dosežen napredek. «Zato upravičeno upamo — zaključuje «Politika» — da bo obisk Koče Popoviča na Dunaju ne samo nova spodbuda za rešitev nerešenih vprašanj, temveč tudi močan prispevek v razvoju sodelovanja na vseh področjih. Prepričani smo, da je to ne le mogoče, temveč nujno potrebno in koristno za obe državi za boljše odnose in razumevanje sploh v sedanjem nemirnem svetu».

Z Dunaja poročajo, da je jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Ivo Sarajčič danes obiskal avstrijskega zunanjega ministra dr. Kreiskega. V daljšem razgovoru sta se Kreisky in Sarajčič razgovarjala o vprašanjih v zvezi z obiskom državnega tajnika Jugoslavije Koče Popoviča.

«Zagrebačko dramsko kazalište» v Trstu

*ZAGREB, 22. — Konec tega tedna bo odpotovalo v Trst Zagrebačko dramsko kazalište, kjer bo gostovalo z Gogoljevo dramo «Ženitev». Zagrebško dramsko gledališče vrača s tem obisk Slovenskemu gledališču iz Trsta, ki je pred dvema letoma gostovalo v Zagrebu s komedijo Josipa Tavčarja «Pekel je vendar pekel». Pričakuje se, da bo Slovensko gledališče iz Trsta

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14, najnižja 9.2 stopinje, ob 19. uri 13.9, zračni tlak 1011.4, pada, veter severovzhodnik 4 km, vlage 77 odst., padavine 0.1 mm, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15.1 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 23. novembra Klemen
Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 16.27. Dolžina dneva 9.12. Luna vzide ob 11.21 in zatone ob 21.25
Jutri, ČETRTEK, 24. novembra Janez

Po uradnih statističnih podatkih

Pristanišče ne bo doseglo rekordnega prometa 1957. leta

Še vedno niso premagane težave, saj se je v ugodni konjunkturi promet severnih pristanišč, Reke in raznih italijanskih pristanišč, občutno okrepil

Po uradnih podatkih je pristaniški promet v oktobru izkazal ponovno določen zastoj, saj so oktobra prepeljali skozi pristanišče 375.959 ton blaga, medtem ko so septembra prepeljali 383.188 ton, oktobra lanskega leta 314.103 in oktobra 1957. leta 470.919 ton.

V prvih desetih mesecih je pristaniški promet dosegel v celoti 4.260.068 ton, medtem ko je v istem lanskoletnem razdobju dosegel 3.469.968 in v razdobju januar - oktober 1957. leta 4.319.415 ton. Razvoj prometa v zadnjih mesecih je odstranil vsa upanja, da bi tržaški pristaniški promet letos dosegel, ali celo presegel, rekordno raven prometa 1957. leta, pa čeprav je bil promet nekoliko višji kot v istem lanskoletnem razdobju. V prvih desetih mesecih je promet bil sicer za 790.100 ton višji kot v istem laskoletnem razdobju, istočasno pa za 59.347 ton nižji kot v istem razdobju 1957. leta. Poleg tega je treba upoštevati, da se obseg prometa v zadnjih mesecih znižuje in lahko na osnovi prihodov in odhodov predvidenih za november in december ugotovimo, da se bo ta razlika v primerjavi s 1957. letom celo znižala. Težave tržaškega pristanišča, za katere je kazalo nekaj časa, da so premagane, torej še vedno obstajajo in to zlasti, če se upošteva ugoden promet severnih pristanišč, Reke in italijanskih pristanišč, ki so vsa izkoristila ugodno svetovno konjunkturo.

Železniški promet je dosegel v desetih mesecih 2.228.175 ton in je bil za 646.848 ton višji kot v razdobju januar-oktober 1959 ter za 670.881 ton nižji kot v prvih desetih mesecih 1957. leta.

—«»—

Seja obč. odbora

Sinoči se je sestal na redni seji tržaški občinski odbor, ki je obravnaval številna upravna vprašanja. Predvsem so na seji sprejeli sklep, da bodo jamčili za 100 milijonov lir posojila ustanovi IACP, ki bo s tem denarjem sezidala hiše za družine, ki jih izganjajo iz stanovanj. Zatem so člani posebne komisije poročali odboru o njihovi proučitvi vprašanja prevzema pogrebne službe v občinske roke.

Odbor je sprejel tudi razne sklepe v zvezi s personalnimi zadevami, socialnim skrbstvom, plačilu najemnin za izgnane družine itd. Sprejeli so končno sklep o izdatku 1.625.000 lir za vzdrževalna dela v pokritem plavalnem bazenu ter o načrtu za povečanje skladišča mineralnih olj Tovarne strojev.

—«»—

V osnovni šoli pri Sv. Jakobu

Predavanje profesorja Danila Sedmaka

Pedagoški odsek Sindikata slovenske šole priredi danes 23. t. m. ob 18.30 v poslopju slovenske osnovne šole pri Sv. Jakobu predavanje o temi: «Dušeslovne metode za spoznavanje človekove osebnosti».

Predaval bo prof. Danilo Sedmak. Vabljeni vsi šolniki!

—«»—

Potrditev sklepov krajevnih ustanov

Pokrajinski upravni odbor je na svoji zadnji seji odobril 12 sklepov krajevnih uprav ali izrekel o njih ugodno mnenje. Tako je odobril sklep tržaške občine o delih na parkovljanski obali pri gradnji tako imenovanih «topolinov». Odobril je tudi izdatke za vzdrževalna dela športnih igrišč na Kolonji in v Dolini.

—«»—

Zakon o bivših uslužbencih ZVU pred senatno komisijo

Odgovorna komisija senata je pričela proučevati zakonski osnutek za ureditev položaja bivših uslužbencev ZVU. Sedaj proučujejo ta osnutek samo načelno, nakar bo vprašal poročevalec za pojasnila ministrstvo za upravno reformo in bo končno komisija o zakonskem osnutku odločala na sklepčni ravni. Komisija je na prvem zasedanju ugodno ocenila prvi del osnutka, ki se nanaša na civilne uslužbence, ki niso bili stalno zaposleni pri državni upravi.

—«»—

29. in 30. novembra zaprti uradi jug. konzulata

Uradi jugoslovanskega generalnega konzulata ne bodo sprejemali strank dne 29. in 30. novembra ob priliki državnega praznika, medtem ko bodo v ponedeljek 28. t. m. odprti samo do 12. ure.

Iz sindikalnega življenja

Začetek pogajanj o odpustih v ladjedelnici «Felszegy»

Zahteva po povišanju odstotka prejemkov delavcev Tržaškega arzenala

Na zahtevo sindikalnih organizacij se bodo danes pričela pri Združenju industrijcev pogajanja o napovedanih odpustih petnajstih delavcev miljske ladjedelnice Felszegy. O tem sklepu smo včeraj že obširno poročali in poudarili, da je ta novi val odpustov v ladjedelnici Felszegy upravičeno povzročil v Miljah zaskrbljenost tamkajšnjega prebivalstva. Upoštevati je namreč treba, da gre že za druge odpuste v istem podjetju v letošnjem letu in da je tudi miljska ladjedelnica Sv. Roka v zelo resni krizi.

***

Sindikalne organizacije so zahtevale sestanek z ravnateljstvom Tržaškega arzenala, da razpravljajo o nekaterih delavskih zahtevah. Gre v prvi vrsti za povišanje odstotka prejemkov, ki ga v tem podjetju izplačujejo kot zamenjavo za akordno delo. Poleg tega bodo razpravljali tudi o nekaterih disciplinskih in drugih vprašanjih.

—«»—

Neznanci so ukradli Marijo Terezo

Neznanci so obiskali dvorano muzeja Sartorio v Ul. Duca d'Aosta 5 in odnesli miniaturo cesarice Marije Terezije, ki je vredna nad 100.000 lir. Tatvino je prijavil policiji 51-letni paznik Italico Lepre iz Ul. Duca d'Aosta 5.

—«»—

○ Ko je včeraj popoldne 59-letni Raimondo Morpurgo iz stopnišča Lauri št. 2 šel po mostiču pri čistilnici Aquila, da bi izročil na ladji neke dokumente, se mu je spotaknilo in nerodno padel. Pri tem si je zlomil zapestje leve roke. Zdraviti se bo moral dober mesec.

Sinoči v dvorani na Kontovelu

Velik uspeh koncerta komornega zbora iz Celja

Pozdravi in cvetje gostom, ki so nudili Prosečanom in Kontovelcem prelep večer slovenske pesmi

Sinoči so v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu imeli zelo pričakovani koncert znanega komornega zbora iz Celja.

Kakor v soboto zvečer v Avditoriju v Trstu in v nedeljo popoldne v Gorici, je celjski komorni zbor žel veliko priznanje tudi na Kontovelu. Že dolgo pred začetkom programa je bila dvorana polna do zadnjega kotička.

Na sporedu je bilo 20 narodnih, umetnih in partizanskih pesmi. Veliko in navdušeno ploskanje občinstva je pokazalo, da je prelepa slovenska pesem pri naših ljudeh še vedno živa. Nekatere pesmi so morali pevci komornega zbora ponoviti, najbolj pa je navdušila občinstvo Gobčeva pesem «Na Kordunu».

Po odmoru so predstavniki prosvetnega društva Prosek-Kontovel, pevskega zbora ter domače mladine, in sicer Ljuba Ukmar, Bruno Rupel in Viktor Štoka pozdravili in poklonili dirigentu Egonu Kuneju v imenu vseh vaščanov cvetje ter sliko mladinske dramske skupine s Proseka in Kontovela.

Prehitro je minil čas in pevci so morali na zahteva občinstva dodati sporedu še dve pesmi, «Kolo» in «Nocoj pa oh nocoj».

Vsi navzoči so zadovoljni in veseli zapustili dvorano, z upanjem, da bi se taki večeri še ponovili.

Po končanem koncertu so domači člani pevskega zbora povabili goste iz Celja v društveno gostilno na Proseku, kjer so v prijateljskem vzdušju popili dober kozarček domačega vina.

M. M.

—«»—

○ Na ortopedskem oddelku je v noči med nedeljo in ponedeljkom umrla 70-letna Marija Sossi vd. Sossi z Opčin, Alpinska ulica 15, ki je 9. oktobra nerodno padla na stopnicah openske cerkve in si zlomila nogo.

LJUDSKA PROSVETA

Odbor Slovenske prosvetne zveze v Trstu bo imel sejo v petek 25. novembra ob 18. uri na sedežu v Ul. Geppa 9.

RAZNA OBVESTILA

Telovadba za otroke od 7. do 14. leta se vrši na stadionu «Prvi maja» ob torkih ob 18. uri. Začasno telovadbe v Ul. Montecchi ne bo in bo nov urnik pravočasno sporočen. Sprejemamo nove telovadce.

***

Narodna in študijska knjižnica v Trstu bo imela svoj tretji redni občni zbor v četrtek 24. novembra t.l. ob 18.30 v svojih prostorih v Ul. Geppa 9 s sledečim dnevnim redom:

1. **Pozdrav predsednika**
2. **Poročilo tajnika**
3. **Poročilo blagajnika**
4. **Poročilo nadzornikov in razrešnica odboru**
5. **Izvolitev novega odbora**
6. **Smernice za bodoče delo**
7. **Razno.**

***

Narodna in študijska knjižnica bo priredila v zimski sezoni 1960-61 sledeča predavanja: leposlovje: moderno slovensko slovstvo, zgodovinski razvoj slovenskega jezika, prešernoslovje; folklora: stari slovenski običaji na Primorskem; umetnostna zgodovina: primorska umetnost, moderna slovenska umetnost, baročna slovenska umetnost; tehnika: nuklearna fizika, naš pogled v vesolje (astronavtika), fotografije Lune; sociologija in pravo: kozmično pravo, misija dobre volje (socialistični odnosi).

***

Šola Glasbene Matice. Prva vaja otroškega pevskega zbora, ki ga vodi prof. Karel Boštjančič, bo v petek 25. novembra ob 18.30 v šolski dvorani, Ul. R. Manna 29. Vabimo tudi starše otrok, ki ne obiskujejo šole Glasbene Matice, da privedejo otroke k pevskim vajam.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 22. novembra se je rodilo v Trstu 8 otrok, umrlo je 14 oseb, poroke so bile 4.

POROČILI SO SE: ladijski natakar Gennaro Acquafresca in prodajalka Angela La Mattina, pek Stanislao Bolle in modistka Renata Dapretto, ladijski kuhar Luigi Favretto in gospodinja Liliana Vech, delavec Giovanni Bazzani in delavka Edvige Biasin.

UMRLI SO: 85-letni Giuseppe Chersicla, 74-letni Michele Fuec., 82-letna Gemma Ortali, 78-letna Antonia Serbo por. Prem, 60-letni Riccardo Padovan, 72-letni Giuseppe Viola, 79-letni Michele Romano Zorzetti, 75-letna Maria Crivec por. Cresciani, 69-letna Amalia Luxa por. Cuppo, 57-letni Mario Terčič, 70-letna Maria Sossi vd. Sossi, 88-letna Elizabeta Klun vd. Zavagna, 83-letni Emilio Zago in 81-letna Rosa De Nardo vd. Salon.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Crevato, Ul. Roma 15; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Al Lloyd, Ul. dell'Orologio 6; dr. Signori, Trg bolnišnice 6.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Trstu

Dne 26. t. m. ob 21. uri nastopi v Avditoriju

ZAGREBACKO DRAMSKO KAZALIŠTE

gost

SLOV. GLEDALIŠČA V TRSTU

s komedijo Nikolaja Gogolja

«ŽENITEV»

Režiser: Božidar Violić
Scenograf in kostumograf: Zlatko Bourek
Prevajalec: Ivan Gojtan

Slovensko gledališče v Trstu

V nedeljo 27. t. m. ob 17. uri ponovitev v Avditoriju

JOŽE JAVORSEK

«MANEVRI»

Komedija v dveh delih
Režiser: Jože Babič
Asistent režije: Adrijan Rustja
Scenograf: inž. arh. Niko Matul
Kostumograf: inž. arh. Milena Matul
Glasba: Aleksander Vodopivec
Besedno songa: Tit Vidmar

Opozarjamo občinstvo okrajev, kjer ni primernih dvoran, na nedeljsko predstavo «Manevrov» v Avditoriju. V posameznih krajih bomo prodajali vstopnice.

Prodaja vstopnic bo od petka 25. novembra 1960 dalje v Tržaški knjigarni (v soboto do 18. ure), v Ul. sv. Frančiška 20, ter dve uri pred pričetkom predstav v baru Moscolin, Ul. Teatro Romano št. 1.

Slovenska Prosvetna Zveza v Trstu

„Vesela Goriška"

27. novembra 1960 ob 15.30 v kino dvorani v Križu in ob 20 uri v dvorani v Borštu

Nastopajo:
JAZZ ANSAMBEL ABC, S SVOJIMI SOLISTI, GLEDALIŠKI IGRALCI TER INSTRUMENTALNI KVINTET.

Prodaja vstopnic bo eno uro pred začetkom vsake prireditve pri blagajni dvorane.

GLEDALIŠČA

TEATRO NUOVO

Drevi ob 21. uri peta ponovitev predstave «Šest oseb iščejo avtorja» Luigija Pirandella. Režija: Giuseppe Di Martino.
Cene: 650, 450 in 250 lir. Nadaljuje se sprejem abonmajev pri gledališki blagajni in v Pasaži Protti.

VERDI

V petek ob 20.30 tretja predstava Ghedinijeve opere «Marija Aleksandrijska» z isto zasedbo.

KINO

Fenice 15.30 «Mestni policaj», Alberto Sordi, Sylva Koscina in Mario Riva.
Excelsior 15.30 «Kaj vse stane uspeh».
Filodrammatico 15.30 «Stalingrajski orli», Pierre Trabaud.
Grattacielo 16.00 «S terasen», Barve De luxe: Paul Newman, Mirna Loy.
Arcobaleno 15.00 «Prehod Rena», Andre Cayattov film nagrajen v Benetkah.
Supercinema 16.00 «Aleksander Nevski», Eisensteinov film, Nikolaj Cerkasov.
Alabarda 16.00 «Zmenek na Ischiu», scopecolor, Mina, Domenico Modugno. Zadnji dan.
Aurora 16.00 «Tajnost treh celin».
Capitol 16.00 «Ne jejte marjetice», Doris Day, David Niven.
Garibaldi 16.30 «Preža v Tangerju», Edmund Purdom, Gino Cervi.
Cristallo 15.45 «Kapo», Susan Strasberg.
Impero 16.30 «Gejšina ljubezen».
Italia 16.00 «Kraj jagod», Film Igmarja Bergmana. Nagrajen v Benetkah. Zadnji dan.
Massimo 16.00 «La Cucaracha», eastmancolor, Maria Felix, Pedro Armendariz, Dolores Del Rio.
Moderno 16.—21.30 Aldo Tarantino v reviji: «Prišel je pravk». Igra tudi Ines Ferrari. Na platnu «Vdovec», Alberto Sordi. Cene: parter 350, galerija 250 lir. Zadnji dan.
Astoria 16.00 «Živeči mrliči», scopecolor, Steve Forrest.
Astra 16.30 «Stalingrad».
Vittorio Veneto 15.15 «Sveto in posvetno», Frank Sinatra, Gina Lollobrigida.
Marconi 16.00 «Se enkrat z občutkom», technicolor, Yul Brinner.
Savona 16.00 «10.000 žensk v oblasti morja», G. Locher. Prepovedano mladini.
Ideale 16.00 «Grozotno».
Odeon 16.00 «Ženska», Brigitte Bardot. Prepovedano mladini.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 23. t. m. ob 19.30 uri Metro film:

ŽENSKA TEME

(La donna delle tenebre)

Igrajo: ELEONOR PARKER, JOAN BLONDEL in RICHARD BOONE

Kino na Opčinah

predvaja danes 23. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

«Epirski bandit»

(Il bandito dell'Epiro)

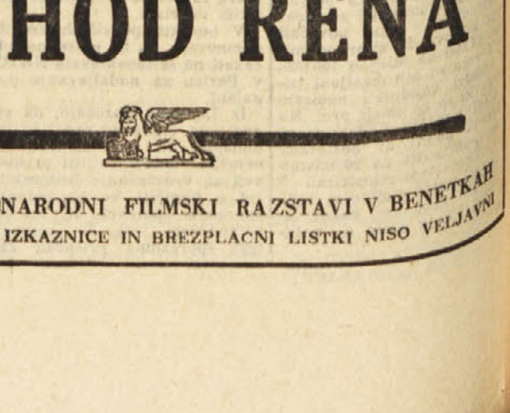

Igrata: VAN JOHNSON in MARTINE CAROL

Razprava pred porotnim sodiščem zaradi ropa

Javni tožilec je zahteval skupno 17 let zapora za tri obtožence

Po tožilčevem mnenju so vsi trije obtoženci sodelovali pri ropu na stavbarskega podjetnika - Za glavnega krivca je tožilec zahteval 7 let zapora

Ali gre za rop, ali je Zangrando sodeloval pri tem ropu, ali je nosil plašč iz kamelovine, ali sta Dubricich in Contarino povedala resnico, ko sta trdila, da ne znata, če je Zangrando sodeloval ali ne pri ropu? Vsa ta vprašanja so se nizala včeraj pred porotnim sodiščem, ki mu predseduje dr. Rossi, in njim so sledili najrazličnejši odgovori. Zelo tehtni so brez dvoma tisti, ki jih je na popoldanskem zasedanju dal državni tožilec dr. De Franco.

Na koncu svojega zelo kratkega govora je dr. De Franco zahteval, da sodišče spozna Zangranda, Contarina in Dubricicha za krive inkriminirane ropa stavbarskega podjetnika Bruna. Za Zangranda je zahteval, da se ga obsodi na 7 let zapora in 70.000 lir globe; za Contarina in Dubricicha pa 5 let zapora ter 50.000 lir globe.

Državni tožilec je tako utemeljil svoje zahteve: V zgodnjih jutranjih urah 13. marca letošnjega leta sta Brun in Cobau (ki je že znan policiji) prišla v bar na glavni postaji. Najprej sta se približala točilni mizi, nato pa sta sedla za neko mizo. Naročila sta pivo ter se razgovarjala. Čez nekaj časa se je približal Zangrando, kateremu je Brun ponudil pivo. Nazadnje sta prišla še Contarino in Dubricich. Potem se je Brun dvignil, šel k točilni mizi ter tam poravnal račun. To je menda storil zato, da ne bi njegova sumljiva druščina opazila, da je vzel denar iz aktovke. Nato je odšel iz bara. Ne ve se, če sam ali z nekim spremljevalcem. Ko je prišel do vogala, med ulicama Ghega in Cellini, je zaslišal za seboj korake. Nekdo izmed oseb, ki so mu sledile, mu je skušal iztrgati aktovko, toda prvi poskus ropa se ni posrečil. Nato ga je prva oseba porinila ter je omahnil proti zidu. Pri tem se je napadalcem posrečilo, da so mu iztrgali aktovko ter zbežali. Brun je takoj začel klicati na pomoč. Njegove klice sta slišala karabinjerja, ki vršita stražarsko službo pred «Banca d'Italia». Takoj sta pritekla ter skupaj z njim zasledovala ubežnike. Eden izmed njih je krenil v Ulico Roma, kjer so ga prijeli. Bil je Dubricich, ki je takoj priznal, da je sodeloval pri ropu.

Kako so aretirali ostala dva? Dubricich je navedel karabinjerjem osnovne fizične značilnosti in ulico bivališča enega izmed ostalih sodelavcev pri ropu, in sicer Contarina, ki so ga kmalu nato aretirali. Glede tretjega napadalca pa je Contarino povedal, da ima poseben znak na levi ustnici, a kasneje ga je prepoznal na sliki, ki so mu jo pokazali karabinjerji. Dejal je, da gre za človeka, ki je bil z njim v trenutku ropa in ki mu je izročil aktovko ter dejal, naj zbeži.

Sele kasneje, in sicer potem ko so obtoženci v zaporu dobili možnost, da pridejo v stik, sta Contarino in Dubricich spremenila svoje prejšnje izjave ter začela trditi, da ne vesta, če je šlo za Zangranda ali ne. Tako imenovana «tretja oseba» tega ropa, je poudaril glavni tožilec, pa ne more biti nihče drug kakor Zangrando, kajti vse okoliščine pričajo proti njemu. Predvsem priča proti njemu dejstvo, da je Contarino izjavil, da pozna Zangranda, ker ga je večkrat srečal v nekem baru v Ul. Commerciale skupaj z neko črnolasko nizke postave (gre menda za Carmelo Lotti poročeno Scarioni, ki je živela skupaj z obtožencem). Z druge strani pa je Zangrando vedno odločno zanikal, da bi poznal Contarina in Dubricicha. Prav to dejstvo priča, po mnenju državnega tožilca, proti verodostojnosti Zangrandovih izpovedi.

Ostane še nerešeno vprašanje plašča iz kamelovine. Po tožilčevem mnenju to vprašanje ni bistveno važno. Dejstvo je, da Zangrando poseduje plašč iz kamelovine ter da ni mnogo ljudi, ki ga imajo.

Končno se je državni tožilec vprašal: «Od kje se prikaže tretja oseba? V baru na postaji te tretje osebe ni bilo. Kje sta ga torej srečala ostala dva obtoženca? Na to vprašanje nista dala nobenega jasnega odgovora. Zato tretja oseba ne more biti nihče drugi kakor Zangrando.»

V svojem govoru ni državni tožilec dr. De Franco niti z besedico omenil temačnega ozadja homoseksualnosti, ki bi po nekaterih izjavah obtožencev, karakterizirala vso to roparsko dogodivščino. To tožilčevo ravnanje je tudi razumljivo, ker je predstavnik državnega pravdništva hotel omejiti obtožnico na gola dejstva, ki so spremljala roparski podvig. Z druge strani pa je tudi res, da je isti predstavnik med včerajšnjo jutranjo razpravo v nekem trenutku skoraj postavil zahtevo, da se primer obravnava za zaprtimi vrati. Po zatrjevanju nekaterih obtožencev je namreč Brun homoseksualec in se je zadržal tiste noči na glavnem tržaškem kolodvoru morda prav zaradi razlogov, ki izvirajo iz te njegove spolne inverzije.

Tudi zastopnik zasebne stranke, se pravi žrtve ropa, dr. Antonini, ki je govoril pred državnim tožilcem, je omenil to okoliščino. Odločno pa je zanikal, da bi bil to primer njegovega varovanca ter je obdolžil obtožence, da skušajo blatiti Bruna zato, da bi prikazali, da ne gre za rop, temveč samo za premeteno tatvino.

V ostalem delu svojega govora je odvetnik Antonini skušal dokazati, da v tem primeru ne gre niti za nezakonito prilaščanje tuje lastnine, ali goljufije in niti za premeteno tatvino, temveč izključno za rop. Poleg tega je skušal spodbiti pričevanje Carmele Lotti, češ da je ženska podala svoje izjave z namenom, da bi rešila Zangranda hude obtožbe. Na koncu svojega govora je zahteval, da obtoženci plačajo njegovemu varovancu 695.000 lir odškodnine.

Na jutranjem zasedanju je sodišče zaslišalo ponovno Dubricicha, Zangranda in Contarina. V glavnem je šlo za to, da bi se pojasnile okoliščine, ki se tičejo moškega, se pravi tako imenovane «tretje osebe», ki je po zatrjevanju vseh nosila plašč iz kamelovine. Pri tem je treba pripomniti, da je Brun še potrdil, da je iz bara odšel sam, medtem ko so druge priče izpovedale, da je odšel v spremstvu neke druge osebe.

Sodišče je nadalje zaslišalo taksametrista Nisija, ki je vozil Contarina in «tretjo osebo» od Trga Goldoni do Ul. S. Michele. Zaslišalo je še nadalje Carmelo Lotti por. Scarioni, ki je povedala, kdaj in kako se je srečala z Zangrandom.

Na večernem zasedanju so zaslišali tudi policijskega stražnika Luciana Babinija, ki bi se bil srečal z Zangrandom, po obtoženčevem zatrjevanju, v noči, ko se je zgodil rop. Babini je sicer potrdil, da se je neke noči srečal z Zangrandom, ni pa bil gotov, če gre prav za tisto noč, ko se je zgodil rop. Izjavil pa je, da je Zangrando nosil plašč iz kamelovine.

Preds. Rossi, sodnik Ligabue, tožilec De Franco, zapisnikar Magliacca, zastopnik zasebne stranke Antonini, obramba Stradella, Presti in Morgera.

—«»—

Nesreči dveh bratov iz Boljunca

Na delu se je v čeraj popoldne ponesrečil 23-letni Viktor Žerjal iz Boljunca št. 147. Ko je pomagal pri natovarjanju materiala v Ul. Vigneti, kjer rušijo staro hišo, mu je s tovornika padel na glavo kamen in ga pobil ter ranil v levo teme. Sprejeli so ga na opazovalni oddelek in se bo moral zdraviti dober teden.

Na I. kirurški oddelek pa so ob 21. pripeljali njegovega 24-letnega brata Franca, ki se je okrog 20. ure ponesrečil z vespo, ko se je peljal iz Fernejev proti obmenjemu bloku. Trčil je namreč ob lambreto, s katero se je z nasprotne strani privozil 23-letni Silvano Millo od Domja 289. Medtem ko se Millu ni zgodilo nič hudega, se je Žerjal pobil in ranil po kolenu desne noge in levi nogi, zaradi česar se bo moral zdraviti 10 dni.

—«»—

Smrtne posledice prometne nesreče

Sinoči je na II. kirurškem odelku umrla 65-letna Rosa Pertot iz Ul. Anzera 19, ki je 37-letni Biagio De Battisti z Elizejskih poljan 37 povozil z avtom v Barkovljah, ko je hotela prečkati cesto. Žensko so takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli s pridržano prognozo, ker je dobila hude notranje poškodbe, katerim je včeraj podlegla.

Čitajte in širite
PRIMORSKI DNEVNIK

Pogajanja med štirimi «vladnimi» strankami

Še vedno niso rešili vprašanja sestave pokrajinskega odbora

Sestanek zveznega odbora in zvezne kontrolne komisije KPI o volilnih izidih - Drevi skupščina PSI

Tako imenovane «vladne» stranke so tudi včeraj intenzivno nadaljevale pogajanja za sestavo novega pokrajinskega odbora, za kar predvidevajo še vedno razne rešitve v okviru teh strank, pa čeprav prevladuje težnja po enobarvnem demokristjanskem odboru, ki naj bi ga podpirali od zunaj socialdemokrati, liberalci in republikanci. Nedvomno se bodo pogajanja zavlekla tudi zato, ker bo sestava tega odbora vplivala tudi na bodočo politiko teh strank v tržaškem občinskem svetu.

Včeraj so se sestali republikanci in liberalci, medtem ko sta se dolgo časa razgovarjali tudi tajništvi KD in PRI. Drevi se bo namreč sestalo vodstvo tržaške federacije PRI, ki bo razpravljalo o izidu teh razgovorov. Pogajali pa so se včeraj tudi liberalci in socialdemokrati. Drevi bo o vseh teh razgovorih in pogajanjih poročal tajnik KD Belci vodstvu tržaške federacije.

Drevi bo tudi skupščina PSI, na kateri bo tajnik Medani, ki se je vrnil s sestanka tajnikov federacije stranke iz Rima, poročal o volilnih izidih in o političnem položaju, ki je nastal po volitvah.

Tiskovni urad KPI pa poroča, da sta se sestala zvezni odbor in zvezna nadzorna komisija, ki sta odobrila poročilo tajnika Seme o volilnih izidih. Omenjeno poročilo pravi, da je KPI v primerjavi s pokrajinskimi volitvami iz leta 1956 pridobila 7.000 glasov ter da je levica v celoti napredovala, medtem ko je desnica nazadovala. Krščanska demokracija pa ni dosegla na teh volitvah svojih smotrov kljub predrznemu vmešavanju kurije in župnij ter ostri protikomunistični gonji. KD je pogorela v Miljah in Nabrežini, demokratične uprave imajo v rokah občino tudi v Dolini in Zgoniku.

Poročilo poudarja nato, da je zlasti v Trstu in na našem področju bolj kot kdaj koli potrebna enotnost vseh demokratičnih in delavskih sil v borbi proti propadanju našega gospodarstva in za uresničenje avtonomne dežele s posebno avtonomijo za tržaško področje. Končno poudarja, da so sedanje spletke za povratek k «centrizmu» v pokrajinskem odboru in zatem v občinskem odboru s podporo monopolističnih sil velika nevarnost za Trst. Saj pomenijo odobravanje politike, ki je privedla do hude gospodarske krize, v kateri se duši sedaj Trst.

—«»—

Nenadoma se je pes zaletel v vespo

Po Ulici Pietraferrata sta se včeraj dopoldne peljala z vespo 52-letni Giovanni Dechiari iz Stare istrske ulice 269 in 17-letna Maria Praselli iz Ul. Pietraferrata 60, ki je sedela na zadnjem sedežu. Nenadoma se je zaletel v vozilo pes, ki ga ima skupina ciganov v tistem kraju. Zaradi tega je vozač izgubil nadzorstvo nad vozilom. Dechiari se je opraskal po desni roki in pobil po kolenu leve noge ter se bo moral zdraviti 10 dni; dekle pa se je nekoliko pobilo in opraskalo po čelu in desni nogi ter se bo morala zdraviti dober teden.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559

PODRUŽNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82

UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338

OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.

NAROČNINA
Mesečna 480 lir. — Vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska letno 1440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT, Trst

Debata o volilnih izidih v krožku «G. Salvemini»

Na pobudo krožka «G. Salvemini» je bila sinoči v Ul. Zonta 2 živahna in zanimiva debata o rezultatih zadnjih volitev. Uvodne besede v debato je spregovoril radikalec prof. Livio Pesante, predsedoval pa je socialist dr. Pincherle.

Prof. Pesante je z radikalskega zornega kota predvsem poudaril, da so bile zgube glasov PSI spričo njene preusmeritve, to je poudarjanja njenega avtonomizma, pravzaprav neznatne ter da je levica kot celota celo napredovala. Celo glasove za socialdemokrate in republikance je treba šteti kot glasove za levi center ne glede na to, kako jih bodo voditelji teh dveh strank uporabili. Volivci so namreč glasovali na podlagi njunega programa, ki je poudarjal nujnost usmeritve na levo.

Te dni se je v Rimu sestal centralni svet radikalske stranke in sklenil, da se bo obrnil na PSDI in PRI ter zahteval od njiju jasno, v levo usmerjeno politiko pri sestavljanju pokrajinskih in občinskih uprav. S tem bo prisilil, ti dve stranki, da se jasno opredelita pri čemer se bo pokazalo, ali sta ostali zvesti svojemu programu ali ne. Po mnenju prof. Pesanteja je dobila PSDI, ki se je nekoliko okrepila, tudi nekaj glasov na račun demokristjanov.

Prvi je spregovoril v diskusiji član vodstva PSI prof. Apih, ki se je nekoliko pesimistično izrekel glede volilnih izidov, ki bi morali biti po genovskih izkušnjah iz preteklega julija za socialiste ugodnejši. Apih je tudi poudaril, da je treba pri oceni volilnih izidov upoštevati, da so napadali socialiste z desne in leve, to je od fašistov in demokristjanov do komunistov.

Prof. Schiffrer (PSDI) ni zavzel do rezultatov jasnega stališča ter je dejal, da je pravzaprav pesimist, ker vlada med italijanskimi volivci nekakšna «lepljivost», rekli bi togost ali nepregibnost ter da nič ne upa, da bi Krščanska demokracija za njegovega življenja izgubila relativno večino.

Precej polemično stališče je zavzel proti prof. Pesanteju zlasti pa proti svojemu strankinemu tovarišu profesorju Apihu socialist odvetnik Terpin, ki je dejal, da je zmanjšanje števila glasov PSI v državi le posledica zgrešene politike sedanjega osrednjega strankinega vodstva ter da je prof. Apih «velik naivnež». Odv. Terpin je med drugim dejal: «Kaj naj bi mar pričakovali, da bi nas spričo takšne politike komunisti božali?» Terpin je še pribil, da je vsaka politika odtujevanja komunistom in približevanja centru popolnoma zgrešena. Odvetnik Terpin je tudi posebno poudaril, da je PSI delavska stranka ne pa stranka male buržoazije. Isto misel je ponovil za njim tudi neki komunistični mladinec.

Neka profesorica (radikalka) je zatem dejala, da so tudi razni uradniki, profesorji, učitelji itd. delovni ljudje, ki jih kapitalistična družba izkorišča, da je tudi zanje mesto v PSI ter da je zato zgrešeno pahati te sloje v reakcionarni tabor z razločevanjem med ročnimi in umskimi delavci.

V diskusijo so posegli še prof. Monfalcon, Ferluga (republikanec), doktor Germani (menda socialdemokratsko nastrojen) in končno mladi fašist Catalan, ki ga je predsedujoči dr. Pincherle pustil govoriti razne neslanosti, dokler ni pričel z apologijo fašizma, to je s hvalo «onemu, ki so ga obesili na Trgu Loreto».

Debata je bila torej zanimiva, čeprav ni mogoče potegniti iz nje nobenih stvarnih zaključkov. Pokazala pa je, da obstajajo med samim vodstvom PSI precejšnje razlike glede izbire poti v socializem.

«Danes v ARCOBALENO»

IZREDNA PREMIERA NAJBOLJ POLEMIČNEGA FILMA LETA

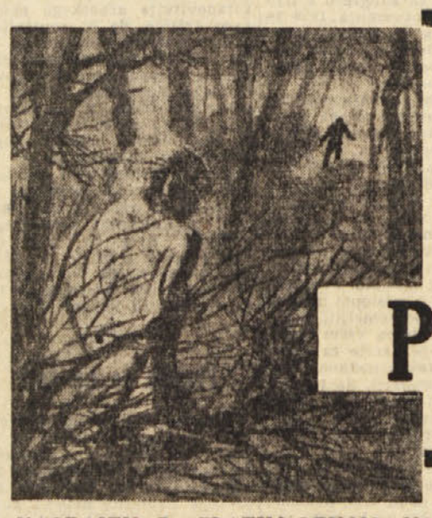

Film **ANDREJA CAYATTA**

CHARLES AZNAVOUR
NICOLE COURCEL
GEORGES RIVIERE
CORDULA TRANTOW
BETTY SCHNEIDER
NERIO BERNARDI
DAVIDE TONELLI
GEORGES CHAMARAT
JEAN MARCHAT

PREHOD RENA

NAGRAJEN Z «ZLATIM LEVOM» NA XXI. MEDNARODNI FILMSKI RAZSTAVI V BENETKAH

PREPOVEDANO MLADINI DO 16. LETA — IZKAZNICE IN BREZPLAČNI LISTKI NISO VELJAVNI

Bo Kennedyju uspelo stari problem rešiti?

Obilica, ki je postala zlo

Ameriški farmar se pritožuje nad svojim stanjem, ameriška državna uprava pa ne najde poti iz začaranega kroga, ki jo stane milijarde dolarjev

Kennedyja, ki bo čez približno dva meseca prevzel mesto Eisenhowerja, čaka izredno breme. K odgovornosti, ki jo bo imel kot predsednik ene najmočnejših držav na svetu v odnosu do vprašanj mednarodne politike, se bo pridružila tudi odgovornost glede nadaljnjega razvoja ZDA, predvsem v zvezi z njenim gospodarstvom. Ze več mesecev se v zahodnem in predvsem v samem ameriškem tisku trmasto ponavljajo opozorila, da z ameriškim gospodarstvom nekaj ni v redu. Omenjale so se že možnosti nove recesije. Predsednik Eisenhower sicer prepričuje, da bo dolar ostal trden, toda ameriška industrija, predvsem metalurška, pa vendarle beleži ne le stagnacijo, pač pa celo nazadovanje. Slika torej ni ravno najbolj rožnata. Da pa bi bila popolnejša, bomo k temu dodali še problem ameriškega farmarja. Zdi se protislovno, vendar je res, da je obilica včasih tudi zlo. Seveda velja to za tako imenovana liberalna gospodarstva, kjer pa je liberalni sistem šel tako daleč, da «desnica že ne ve, kaj dela levica», kot zatrjujejo sami ameriški strokovnjaki. Nekaj podatkov:

Vsako leto je pridelek v ZDA večji. Letošnja letina je dala približno 1 milijardo 400 milijonov bushlov žita in 4 milijarde 300 milijonov bushlov koruznega zrnja, (bushel je 36.36 litra). Bombaža so pridelali 14 milijonov in pol bal itd. Te količine so velikanske, prevelike, da bi jih moglo ameriško notranje tržišče porabiti in da bi mogle ZDA res preostanek izvoziti na svetovni trg po cenah, ki bi ne povzročile večjih motenj, ki bi se nato odražale tudi na domačem gospodarstvu ZDA samih. Farmarji pridelajo na leto toliko pridelkov, da jim ga ostane od 6 do 8 odstotkov, ki ga ne morejo vnovčiti. Ce bi samo ta višek vrgli na svetovno tržišče, bi cena glavnim pridelkom padla za 25 odstotkov. To bi se, seveda, negativno odražalo na samem ameriškem gospodarstvu.

S tem sicer nismo odkrili nobene novosti, kajti neravnovesje med ponudbo in povpraševanjem traja v ZDA že več desetletij in z njim so se ukvarjali že mnogi dosedanji predsedniki ZDA in tudi kongres sam. Problem pa je tolikšen, da sta se tudi Nixon in Kennedy v predvolilni kampanji kosala v obljubah, kdo bo ameriškemu farmarju dal več. ZDA so se s tem problemom pojavile celo pred samimi Združenimi narodi, katerim so predložile svoj predlog za likvidacijo ogromnega viška poljedelskih pridelkov, s katerim v ZDA te ne vedo več kam.

Rekli smo prej, da pri tem «desnica ne ve, kaj dela levica». Kako in zakaj? Iz ameriških državnih sredstev je šlo v zadnjih letih 8 milijard in 800 milijonov dolarjev za pospešenje poljedelske proizvodnje. To je normalno. Vsaka država se trudi, da svoje gospodarstvo izboljša. Hkrati pa ameriška državna uprava potroši na leto nad 1 milijardo dolarjev samo za vskladiščevanje viškov, ki jih od farmarjev odkupuje, da bi cene zaradi prevelike ponudbe in premajhnega povpraševanja ne padle. Pri tem bi se zdelo, da farmar dobro ali celo krasno izhaja, ker ima dobiček zagotovljen. Farmarji pa se pritožujejo, da so njihovi dohodki iz leta v leto manjši. Se en podatek, ki je zelo značilen: Kljub manjšim dohodkom farmarji iz leta v leto vlagajo iz lastnih sredstev do 5 milijard dolarjev, da bi mogli svojo proizvodnjo povečati.

Kot vidimo smo v začaranem krogu:

Toda slika še ni popolna: Farmarji se ob vsem tem povsem upravičeno pritožujejo še nad največjim zlom, ki je kot simptom še najbolj nevaren. Gre za stari znak pred nevihto, ki mu v gospodarstvu pravimo — «škarje cen». Revija «Newsweek» navaja glede tega citat iz dopisa nekega farmarja iz Indiane, ki med drugim pravi: «Vse moje proizvode prodajam po cenah na veliko, toda vse, kar kupujem, moram plačati po cenah na drobno. Iz leta v leto sem primoran kupovati vedno nove in nove stroje, da bi mogel ostati v ravni z ostalimi proizvajalci. Toda naš največji problem je «škarje cen»... Traktorji so v svojih cenah skočili daleč navzgor, cene poljedelskim pridelkom pa že dolgo stagnirajo.»

Kdor se je ukvarjal z gospodarstvom, ve, kaj lahko «škarje cen» pomeni. Toda ameriški celini smo že večkrat imeli priliko slediti temu pojavu, ki se je v svoji nadaljnjem razvoju ublažil, kajti vmes je posegla država. Odkupi viškov, ki so v ZDA — in ne le v ZDA — postali že desetletna praksa, je eden izmed videzov reševanja tega problema. V ZDA so oblasti že po prvi svetovni vojni začele posegati v problem reševanja poljedelstva iz zagate. Država je odkupovala rezerve žitaric in jih vskladiščevala. Toda to ni rešitev, vsaj trajna ne, pa čeprav se odkupovanje viškov še nadaljuje. Kot drugi državni ukrep je bilo «prostovoljno načrtovanje proizvodnje», ki je prav tako doživel neuspeh, kajti liberalizem ne more iti v skladu s strogim načrtovanjem, pa čeprav mu damo vzdevek «prostovoljnega» načrtovanja. Največji neuspeh pa je ameriški državni poseg v kmetijstvo doživel tedaj, ko je farmarjem začel dajati nagrade za neobdelane površine. Ameriška državna uprava daje 335 milijonov dolarjev na leto za nagrade tistim farmarjem, ki del svojih obdelovalnih površin ne obdelajo in to v razmerju s površino in morebitno kulturo predvsem žitarice. Toda farmar na račun neobdelanih polj sprejeto nagrado vloži za izboljšanje agrotehničnih sredstev in ustrezno povečanje proizvodnje na tistih površinah, ki jih obdela in rezultat je ta, da se pridelek iz leta v leto veča, zaradi česar je končni učinek ta, da je pridelek še večji.

Pa še nekaj v tem kaosu, ki mu ne najdejo rešitve. Vtem ko da država farmarju za določeno površino zemlje, ki je ne bo obdelal, 1000 dolarjev nagrade, mu za enako površino zemlje, ki jo bo z namakalnimi napravami ali bonifikacijami «napravil bolj plodno», da nagrado v znesku 4000 dolarjev.

Toda isti list navaja tudi podatke, ki nakazujejo precej temno bodočnost ne le za ameriško kmetijstvo, ampak tudi za vse gospodarstvo. Ce bo ameriško kmetijstvo šlo po tej poti dalje, bo cena žitu od sedanjih 1,13 dolarja za bushel zdrsnila v letu 1962 na samih 60 centov, cena svinine bo padla za 30 odst., cena govejemu mesu pa celo za 50 odst. «Rezultat — piše «Newsweek» — bankrotstvo, kaos, državna kriza.»

Ne bomo tako črnogledi, ker vemo, da se da in da se bo v tem zagotovo našla druga pot, vsaj začasna rešitev. Vendar pa bi ob tem pripomnili, da bi ZDA verjetno veliko bolje storile, če bi namesto svojih topov in drugega orožja raznim manj razvitim deželam, kjer je lakota na dnevnem redu, poslale kot svojo pomoč raje del svojih viškov, da bi izpraznili svoja skladišča, da bi se vsaj trenutno rešili iz zagate in nato začeli iskati dokončno pot iz začaranega kroga.

Lev Nikolajevič Tolstoj (Portret I. N. Kramskega 1873)

Ob 50-letnici smrti

Smrt in beg L. N. Tolstoja

«Vstajenje», «Ana Karenina», «Vojna in mir» in «Sebastopoljske povesti» - nesmrtna veledela

Jasna Poljana je majhna vas južno od Moskve. Tu se stikata dve veliki ruski pokrajini. Pokrajina gozda in pokrajina polj. Na robu je dolina. Na mestu ob dolini, kjer je v otroški dobi iskal časobno «zeleno palčko» — tajno splošne sreče, je bil pred petdesetimi leti po lastni želji pokopan Lev Nikolajevič Tolstoj.

* * *

Bila je pozna jesen. Tolstoj je imel 82 let, nemirno vest in željo, da bi se opravičil. Leta je pridigal siromaštvo a je živel v blagostanju, zagovarjal je eno in delal drugo; mislil je tako a je izpadlo drugače. Napadali so ga in hvalili. Prišel je čas, da pomiri neskladnost in sklenil je, da mora narediti še nekaj velikega, da bi lahko mirno umrl. Obšel ga je strah pred smrtjo. Prepanjan z nemirom slabera srca je zapustil dom v Jasni Poljani. Bežal je. Skrival se je. Noč je prebil v nekem tajinstvenem samostanu. Upal je, da so morda meseci, ki mu preostajajo, važnejši od vseh preživelih let in zapiše: «Ostanek moram preživeti pravilno».

Imel je samo 32 rubljev in vozovnico tretjega razreda. Vlaki so bili polni, zakajeni. Potoval je na odprti ploščadi. Obolel je. Prekinil pot. Izstopil na postaji Astapovo, ki so jo pozneje preimenovali v Tolstoj. Agonija je trajala nekaj dni. Bučno in brez prestanka. Zgodovina je beležila vsaki trenutek. Prihajali so telegrami in odposlanstva; od carja. od moskovskega metropolita in mnogo drugih, ki so se hoteli pomiriti z nepomirljivim. On pa je ostal isti. Zaklenil je vrata, nagnal svečenika in dočakal smrt «brez morfija».

Umrl je 20. novembra 1910. Njegova žena je poskušala naslednjega dne narediti samomor, 22. novembra pa se je ubil njegov kočijaž.

* * *

Karkoli je delal — pravi — je delal zaradi resniče. Zaradi resnice je prenehal hoditi v cerkev, ko mu je bilo 14 let. Začel je študirati Rousseauja, ko je vstopil v 18. leto in ko je dokončal 24. je oblekel uniformo in odšel na Kavkaz. V vse se je spuščal. Smelo. Vratolomno. «Vse zaradi resnice.» Resnica ga je pripravila do tega, da je postal pisatelj. Narekovala mu je povesti, novele in romane. Obsedla ga je, navajala k samohvali in ljubosumnosti, mnogostranosti in protislovju, ravnodušnosti in vulgarnosti, nelogičnosti in domišljavosti, samokritičnosti in sumničenju. Naredila ga je slavnega brž ko se je pojavil v literaturi in govoreč iz njegovih «Sebastopoljskih povesti» dovedla Turgenijeva, da je prerokoval: «... Ko bo zavrel, bo to pijača vredna bogov».

Ni prešlo mnogo časa in Tolstoj je napisal roman «Vojna in mir». Toda na vrhuncu svojega literarnega uspeha Tolstoj ne daje mnogo na te «literarne čenčarije». Išče še nekaj močnejšega, globljega, resničnejšega — odkriva Schopenhauerja (1870) in — sestavlja čitanko za ljudstvo (1872). Svet se zgraža, on pa se s tem delom ponaša. Rotijo ga naj se izogne zlobnim mislim, naj piše, naj ustvarja «velika in lepa dela». Sedel je in napisal «Ana Karenino». Odložil je pero in se vrgel v vode misticizma. Za vedno in dokončno. Verjel je, da je sreča v pasivnosti in v «neupiranju zlu».

Preživlja težko moralno krizo. Piše pamflete, razpravlja o evangeliju, zanima se za človeško revščino in šiva čevlje za reveže. Nazivajo ga z demagogom in rešiteljem, velikim človekom in pokvarjencem, trinajstim apostolom, škrbastim levom. Zaradi resnice, zaradi polemike, prezira graje in pohvale. Jezi se na svoje sodobnike. Negira znanost, zavrača umetnost, roga se cerkvi. Radovednost ga odvede v pekel nasprotujočih si zaključkov, vest podpihuje plamen nemira. Sumi. Vstaja, odhaja med ljudstvo.

Postane pridigar. Mnogi so šli za njim, a nekateri so sočustvovali z njim in začeli verjeti, da je «za vedno končano z genijem L. N. Tolstoja.» Ljudje so se razdelili. Za tega ali za onega Tolstoja. In tako smo podedovali dva Tolstoja. Eden je književnik, a drugi verski blaznež. Eden je dober, a drugi zloben. Toda kljub moralni krizi, kljub navzkrižju med dejanji in deli, vero in stvarnostjo, je Tolstoj bil in ostal enotna osebnost. Velik literarni pojav. Genij, ki je iskal resnico in ker je bil velik prav zato, ker mu pot do vzpona niso zaprli niti bučni in niti nizkotni izpadi. Tolstoj je bil tako velik, da mu ni bilo potreba ničesar prikrivati. Glasno je razmišljal in še glasneje sumničil, kriče je opominjal in še silneje preklinjal in zato ni čudno če so mali ljudje ponoreli, farizeji postali naduti in ga pravoslavni žalili, ko je namesto testamenta napisal «Vstajenje».

Toda «Vstajenje», «Ana Karenina», «Vojna in mir» in vrejšnje «Sebastopoljske povesti» ostajajo štiri vrhunska dela Leva Nikolajeviča Tolstoja.

M. STARY

Prejeli smo

PLANINSKI VESTNIK. Glasilo Planinske zveze Slovenije. St. 11. Letnik XVI. November 1960. Ljubljana.

Zdravstveni vestnik. Strokovno glasilo slovenskega zdravništva. 7—8. Letnik XXIX. Ljubljana 1960.

Buecher und Zeitschriften Italiens. Monatliche Buecherrundschau, N. 4. 3. Jahrgang. April 1960. Ministerpraesidium Rom.

Giornale critico della filosofia italiana. Anno XXXIX Terza serie, volume XIV. Fascicolo IV. Ottobre-dicembre 1960. G. C. Sansoni — Editore Firenze.

Tehnika in znanost

Elektronski diagnostičar

V moskovskega inštitutu za medicino montirajo v ten dneh posebne elektronske stroje, ki bodo služili zdravnikom za diagnosticiranje prirojenih srčnih napak. Pri postavljanju diagnoz bodo ti stroji služili izkušnjam številnim klinikam na tisočin konkretnih primerih. Ti stroji bodo opravljali 500 računski operacij v sekundi.

Muzej o Antarktiki na Antarktiki

Na istem mestu na Antarktiki, kjer je pred pol stoletja polarni raziskovalec Robert Scott postavil svoje prve kolibe, so začeli graditi velik muzej, ki bo posvečen raziskovalcem tega še vedno neraziskanega področja. Muzej gradi novozelandsko znanstveno polarno društvo, razpolagal pa bo s predmeti, ki so se jih posluževali raziskovalci sami.

Gibljiva elektronska pljuča

Za bolnike, katerim so zaradi otroške paralize prenehala delovati pljuča, bodo predstavljala znatno olajšanje gibljiva elektronska pljuča, ki so jih izdelali v Anglji in ki so težka samo 20 kg. Sestavljena so iz dveh cevi in malega kompresorja, ki so povezani z bolnikovo diafragmo in izzivajo potrebno kontrakcijo za vdihavanje in izdihavanje. S pomočjo teh elektronskih pljuč hodijo bolniki poslej na sprehode, na potovanja pa tudi sicer jih je laže prenašati iz ene bolnišnice v drugo.

Odkritje nove snovi v srčnih mišicah

Znanstveni sodelavci moskovskega inštituta za morfologijo živali so našli v srčnih mišicah neko novo, doslej popolnoma neznano snov. Sovjetski znanstveniki trdijo, da nova snov ne deluje samo močneje od poznanega adrenalina pač pa, da je njeno delovanje tudi znatno daljše. Prepričani, so, da bo novo snov mogoče uporabljati pri terapiji vrste srčnih bolezni.

Tranzistorski sprejemnik brez baterij

V Franciji so izdelali miniaturni tranzistorski radio - sprejemnik, ki se od ostalih razlikuje po tem, da za svoje delovanje ne potrebuje baterij. Električno energijo dobiva na principu nekega malega električnega pojava, ki je opazen v vsaki kovini. Gre namreč za zelo slabo in nezadostno indukcijo za delovanje tranzistorja in zvočnika. Treba je samo kovinsko konstrukcijo sprejemnika spojiti z žico s kakršnimkoli kovinskim predmetom, da se ustvari dovolj močna energija za delovanje sprejemnika.

Kombanj za pobiranje graha

Na cornellski univerzi v Ameriki so izdelali prvi kombanj za pobiranje graha. Ta stroj opravlja tri razna dela, ki so potrebna pri pobiranju tega plodu. Je zelo majhen in se z lahkoto giblje med gredami. S svojimi gumijastimi «prsti» dvigne rastlino, da jo lahko gibljivi noži posečejo, nakar se z običajnim načinom prenese do posebnega oddelka, kjer se avtomatično opravlja ločenje zrn iz strokov.

Od snemanja do slike v dveh minutah

Na Japonskem so dali v prodajo nove fotografske kamere, ki lahko v eni sami minuti razvijejo prej posnet film, da dobijeni negativ takoj prenesejo na fotografski papir, ki je v sami kameri in da tudi takoj izdelajo sliko. Cel proces od snemanja do končne slike traja največ dve minuti. Pri teh avtomatičnih operacijah niso potrebne nobene kemikalije za razvijanje in niti temna soba, ker je ves postopek poenostavljen s posebno pripravo fotografskega papirja in filmskega negativa v sami kameri. Kamera ni večja od navadnega fotografskega aparata.

Umetno srce naravnih dimenzij

Znanstveniki instituta za umetne organe v Clevelandu v ZDA so izdelali in tudi uspešno preizkusili umetno srce, ki ga je mogoče vnesti v prsni koš in ki lahko popolnoma zamenja naravno srce. To je prvi primer, da so v telo vnesli umetni organ, ki zamenjuje naravnega. Ta izredno važen poskus so naredili na živali. Pes, ki so mu vnesli v prsi umetno srce je živel celih pet ur. Novi instrument deluje s pomočjo baterije, ki je seveda izven prsnega koša, toda znanstveniki instituta že preizkušajo napravo miniaturne atomske baterije, ki bi jo bilo mogoče vnesti v prsni koš, tako da bi celotna naprava bila nameščena v telesu.

Radiovalovi za geološka raziskovanja

V Sovjetski zvezi so geologi začeli na popolnoma nov način uporabljati pri svojih raziskovanjih radiovalove. Na zemljišču, ki ga preiskujejo, napravijo dve vrtini majhnega premera. V eno spustijo oddajno radiopostajo jakosti 500 vatov, v drugo, ki je oddaljena nekaj sto metrov, pa spustijo sprejemno postajo. Zemeljska skorja propušča oddane radijske valove v odvisnosti, od geološke sestave, in ti valovi prehajajo do sprejemne postaje v drugi vrtini. Na osnovi že izdelane lestvice lahko geologi s precejšnjo točnostjo ugotovijo, kako je zemljišče sestavljeno, kakor tudi ve so eventualno odkrite rude zadostne za izkoriščanje.

S tržaškim Planinskim društvom na izletu

Prenovljeno lice stare Idrije ob vrelcu živosrebrnega potoka

Romantična dolina Zale od Godoviča proti Idrijci - Nove zgradbe v središču z ličnimi vrtovi - Modernizacija rudniških naprav

Jesenska otožnost padajočega listja v brezkončnem deževju in dolgih večerov.

Poletje z izleti v planine je komaj še daljni spomin. Kljub letošnjemu večnemu deževju so se gruče planincev, ki se ne morejo potešiti z nervoznim prenapenjanjem živcev okuženega mestnega ozračja, skoro nedeljo za nedeljo zatekale v našo prelepo planinsko naravo. Kdaj z avtobusi k izviru Soče, po Trenti, na Lokve in Zeleni rob, na Artviže peč jančka, pa spet v Trento in k triglavskim vrhovom.

Cikloni, anticikloni, področja visokih, največkrat pa nizkih pritiskov pa večni jesenski dež, kdo vraga bo gnil v mestni vlagi in špekuliral ali bo lepo vreme ali ne. Kljub tem neskončnim nadlogam se nas je natrpal poln avtobus, pa na bolj pohlevno pot, da nam ne bo mogel dež za breg, če bi ga ravno vrag prinesel. Idrijski rudnik bi si marsikdo rad ogledal; njegov sloves in radovednost o rudarskem življenju, pa četudi bi ga mogli videti le košček...

Avtobus nabit, čeprav ni obetalo sonce, da nas osvetli s svojo milostjo. Kras že gre h koncu z jesensko glorijo. Rej se od oranžne barve preko kromaste že nagiba k rjavemu, trta je že skoro osula rumeno listje, zimzeleni brin in bor prihajata do veljave z močnim skoro zimskim kontrastom.

Nanos si je bil milostno odkril svojo Plešo, torej le ne obeta tako slabo. Po cesti z Razdrtega proti «blaženi dolini Vipavski» opazujemo čuden prizor, ne ravno nebesni: dolge megle so se vlačile s čavenskih pobočij sem od brejskih gričev kot dolge povesme belega prediva in zalivale jesensko pisana gozdnata pobočja. In že v dolini ali pa na cesti od Cola proti Crnemu vrhu smo semintja zalezli v pravo jesensko meglo.

Na kaki vzpetini te visoke ceste se je na mah posvetilo onstran gozdnatih planot. Bile so zasnežene Julijske planine ali še bližje Kamniške ter Karavanke. Tam na sredi pa je milostno pokukal za hip sama njegova mogočnost — Triglav.

Z zadnjega brda se odpre razgled po prelepi črnovrški planoti, tja v idrijske vrhove in preko vrhniških goric na ljubljansko Barje. Crnozelene jelove gozdnate lise se prepletajo z rumenorjavimi bukovimi in pisanimi poljskimi jasami vmes...

Crni vrh je zadobil z okrasnimi gredami sredi vasi kar nekam letoviški izraz, odkar ga nismo več videli. Za sedaj seveda nas je zanimalo nekaj bolj prozaičnega: zagotoviti si pravo pravcato martinovanjsko večerjo na povratku v eni od vaških gostiln.

Idrijski gozdovi ali trnovski, tu pač ni razlike, saj so jim le podaljšek tja do Barja, mogočni z brezkončno tišino... Nekaj novega pa je romantična dolina Zale od Godoviča proti Idrijci, globoko vrezana v strma obrasla pobočja s skakljajočim potočkom na dnu, pa s cesto, ki pravtako strmo pada proti Podroteji. V lepem jutru nam je pač lahko tolmačenje te divje lepote z romantičnim imenom potočka Zale — lepe. Toda tukajšnji predniki, manj romantično navdahnjeni, posebno ob mračnih večerih, tavajoči ob spominih na zastrašujoča pripovedovanja o razbojniških ubojih, strahovih in podobnem, so verjetno imeli prej na pameti te zle spomine, ko so jo poimenovali za Zalo — zlo dolino.

Kdor je poznal staro Idrijo, pred dvema desetletjema s široko prodnato strugo ob «Grabljah» med Idrijco in Nikavo, je presenečen, ko opazi tu vrtove in lične nove zgradbe, ki se zde, da kar nekam razširijo sicer tesno dolino z lepim razgledom na okoliško gričevje proti Goram in Jeličnemu vrhu. Tudi predeli ob Idrijci proti Podgoram so lepo predelani s športnimi prostori in zgradbami. Le Cigov most preko Debele skale je še vedno stari. Se vidi, da Idrijčani niso prespali svojega časa po osvoboditvi.

Pred hotelom Nanos, nekdaj Didič, smo že naleteli na našega mentorja, ravnatelja in ustvaritelja idrijskega muzeja Srečka Logarja. Mimogrede omenjeno je to star «galjot» iz fašističnih časov, znanec iz procesov posebnega tribunala in iz apeninskih zaporov.

S trga kar nekam širokega zamaha, odkar so podrli nekaj starih rudniških zgradb pri «Bašeriji», ki sicer še stoji, a je že obsojena na isto pot, smo jo kar nanaglo odkurili na ogled — na Zemljo, tja k stari «Kajzer». Je to glavni jašek, preko 300 m globok rov z mogočnim dvigalom, ki vzbuja skoro grozo, ko se neslišno pogreza v črno brezno, ki je že marsikdaj požrlo kako življenje. Tu ven ves teden vre živosrebrni potok v temnosivem rudnem kamenju, ki se avtomatično presipa v vozičke, ki drse preko Idrijce po vzpenjači tja do Žgalnice na stari «Prejnuti».

Kdor še dvomi o koristnosti delavskega samoupravljanja se bo ob idrijskem primeru lahko spreobrnil na vsak korak, ne le po lepih novih blokih, ki počasi nadomeščajo stare s «šinkelni», lesenimi deščicami krite koče. Najvažnejši stroji, ki jih niso obnovili ne pod staro Avstrijo ne pod italijkansko zasedbo, ki so grozili, da rudnik ne bo več v stanju konkurirati zaradi previsokih proizvodnih cen, so bili zadnja leta nadomeščeni z milijardnimi investicijami, z najmodernejšimi iz Kanade. Enega teh velikanov smo videli «pri delu» pri «Kajzer», ko elegantno dviga vozičke rude iz globine.

Izredno zanimive so zdravstvene naprave za rudarje, ki prihajajo iz večne teme in «srebrne» okužitve globin. V novi zgradbi, stalno zakurjeni, da se suši delovna obleka, ki jo tu menjajo rudarji po delu, se okopajo in nato krožijo okrog mogočne kremenčeve žarnice, ki s slepečim izžarevanjem razkuži kožo in ji v kratkih minutah odda zdravilnih kvalitet sonca, za vso dobo, ki so jo prebili v podzemlju. V dodani shrambi so nakopičena živila za prav obilno malico sredi delovnega časa rudarjev, ki jo jim preskrbi že sama rudniška uprava, četudi stane letno milijone dinarjev.

Mimo «Selštve», stare zgradbe z vhodom v rudnik peš po lestvah, ki je danes, kot kaže marmornata plošča z napisom, postala že muzejski predmet, smo bili na mah sredi zgodovinske Idrije, na trgu s starimi, res zgodovinskimi zgradbami, ki to kažejo že od daleč s staro preprosto renesančno arhitekturo glavnih poslopij. Ogromna, nekam kasarniška zgradba ob vsej dolžini trga je staro rudniško skladišče živil, predvsem žita, moke in masti: «Magazin». Stoletni gospodarsko-socialni spomenik državne uprave, ki je z njim rudarjem zajamčila plačo v «naturalijah», z naravnimi pridelki in kruhom tudi v dobah pomanjkanja, suš in lakote. Poleg tega Magazina je manjša pritlična zgradba rudniškega gledališča, tudi najstarejša zgradba in kulturna ustanova te vrste v vsej nekdanji avstro-ogrski monarhiji (nekako iz dobe cesarice Marije Terezije).

ZORKO JELINCIC

(Nadaljevanje jutri)

Nemci o Hitlerju

Zelo poučna konferenca po predvajanju filma «Mein Kampf» v nekem mestu Zahodne Nemčije

V Hofgeismaru, majhnem mestecu na Hesenskem v Zahodni Nemčiji, so se opogumili in v enem domačih kinematografov predvajali znani film o nacističnih zločinstvih, ki nosi naslov «Mein Kampf». Se več, po predvajanju filma je tamkajšnja šola organizirala tudi diskusijo o filmu. Dvorana je bila polna in dve tretjini prisotnih so bili mladi ljudje. Diskusija pa ni toliko obravnavala film namreč tehnično in morebitno umetniško plat tega dokumentarija, pač pa Hitlerjevo osebnost in nacizem. Hamburški «Die Welt», ki je o tem poročal, je zabeležil, da so mladi Nemci zelo pogosto postavljali vprašanje, kdo je bil Hitler. Hkrati pa je isti list brez vsakega komentarja navedel kratke citate iz diskusije, ki jih navajamo:

«Menim, da je Adolf Hitler imel poštene namene» (mnenje predmetnega učitelja).

«Mislim, da film želi pokazati, kam zabrede svet, ko vso svojo oblast poveri enemu diktatorju. Film nas hoče opomniti, da kaj takega v bodoče ne dovolimo več» (gimnazijski profesor).

«Film je tendenciozen. Tendenca nepravično obsoja vse, kar je v zvezi s Hitlerjem» (dijak strokovne šole).

«Hitler je narod potegnil iz blata» (dijak strokovne šole).

«Nikoli ne bi smeli povsem pozabiti Hitlerjeve osebnosti. Ta je bila očarljiva» (profesorica).

«Hitler je izkoristil nemško pokornost... Vedno se je kaj zvedelo o stvareh, ki so bile strahotne, toda to smo mi komentirali: «Fuehrer o tem ničesar ne ve» (evangelistični pastor).

«On morda narodu ni povedal vsega, toda to, kar mu je rekel, o tem je iskreno mislil» (profesorica).

«Po tem filmu ne verujem več, da je bil Hitler očarljiva osebnost» (mlado dekle).

«To, kar me je v začetku zelo impresioniralo, je bilo to, da je Hitler vse svoje govore končaval z religioznimi zaključki» (učiteljica).

«Hitler je uspel, ker je težil k resničnim vrednotam» (profesor).

«V Hitlerju se more najti celo določena mera dostojanstva. V njem in v njegovih naukih je bilo mnogo tega, za kar bi se danes moglo reči: Zalostno je, da to ne velja več» (starejši evangelistični pastor).

«Kolikor morem presojati, je bil Adolf Hitler človek, ki je preziral druge ljudi» (mladenič).

«... enostavno neverjetno je, da so milijoni ljudi, med katerimi je bilo tudi nekaj takih, ki so znali misliti, mogli...» (starejši človek).

Brez komentarja.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Odločitve nadrejenih bodo ugodne za vas. Profesionalno zadovoljstvo. Z večjim zaupanjem lahko gledate v prihodnost.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) S spremembo vaših programov boste dosegli boljše rezultate. Prejeli boste darilo, ki bo povečalo vašo radovednost. Zdravje odlično.

DVOJCKA (od 21. 5. do 22.) 6.) Znatne prednosti vam obeta kolektivno delo. Osveži li boste neki stari načrt. Ne dajajte sodb o stvareh, ki jih ne poznate do dna.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Naučite se ločiti dobro od slabega. Od tega bo odvisen izid nekega posla. V novem okolju se boste odlično znašli.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ljudje, ki so vam hoteli naprtiti neko krivdo, bodo priznali svojo napako. Bežen nesporazum z ljubljeno osebo. Zivčnost.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ugodno razdobje za neodvisno poslovanje v trgovini. Vaša intervencija bo razčistila neki nesporazum. Zanimiva srečanja.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23 10.) Prejeli boste zanimivo ponudbo, ki bo učvrstila vaš ugled. Upoštevanje vaših idej vam bo dalo obilo zadovoljstva.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Skušajte biti diplomatični in ne dražite razpoloženja vaših kolegov. Vaša nervoznost utegne pokvariti prijeten večer.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ce boste imeli težave v družini, bo največ zalegla močna roka. Ne delajte si utvar o lahkem življenju. Prehodni glavobol.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Važne zadeve rešujte v dopoldanskih urah. Sreča je na vaši strani. Uresničili boste vaše srčne želje. Zdravje peša.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zelo verjetno boste deležni popolnoma nepričakovane sreče. Prijetne ure v družinskem krogu. Odlično zdravstveno razpoloženje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Poslovno poŧovanje bo dalo nepričakovane rezultate. Okoliščine bodo povečale vašo priljubljenost v javnosti.

RADIO TELEVIZIJA

Sreda, 23. novembra 1960

Radio Trst A

7.30: Jutranja glasba; 11.45: Vrtiljak, pisani odmevi naših dni; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Revija glasbil; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Rudninska bogastva morja — Mario Kalin: «Kemična industrija predeluje minerale morja»; 18.15: V svetu kulture; 18.30: Mario Bugamelli: Simfonija št. 3; 19.00: Zdravstvena oddaja; 19.20: Glasbeni kalejdoskop; 20.00: Sport; 20.30: TROPSKI UROKI, kriminalna igra v treh dejanjih, ki jo je napisal Alberto Donini; nato Južnoameriški ritmi: Karl Orff: «Catulli carmina».

Trst

12.25: Tretja stran; 14.15: Prijatelj cvetlic; 14.25: Album za violino in klavir; 14.40: Poroka avtorja.

Koper

7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Od melodije do melodije; 12.40: Lahka glasba; 12.45: Program pesmi; 13.15: Naša žena; 13.40: V ritmu z orkestri in ansambli; 14.00: Narodne pesmi in plesi iz raznih krajev; 14.30: Kulturni obzornik; 14.40: Parada plošč; 15.10: Zabavna glasba; 15.30: Moški zbor prosvetnega društva «Slovan» iz Padriča; 16.00: Otroški kotiček; 16.30: Simfonični koncert; 17.40: Madžarski ljudski plesi in pesmi; 18.00: Prenos RL; 19.00: Pojeta Nella Colombo in Piero Giorgetti; 19.30: Prenos RL; 22.15: Kurt Edelhagen in njegovi ritmi; 22.35: Pojoč v noč.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 7.00: Jutranje melodije; 9.30: Jutranji koncert; 13.30: Glasba mladih; 16.00: Program za otroke; 17.20: Lepe strani iz komičnih oper; 19.15: Vse države v Združenih narodih; 19.30: Pregled umetnosti; 20.00: Melodije iz filmov in revij; 21.00: Koncert pianista Eduarda Del Pueya; 23.00: Poje Giorgio Consolini; 23.15: Plesna glasba.

II. program

9.00: Jutranje melodije; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 14.05: Veliki orkestri igrajo slavne melodije; 15.00: Vaš juke-box; 15.40: Fantazija iz operet; 16.15: Poje Giacomo Rondinella; 16.30: Avditorij; 17.00: «Velika družina», komedija v treh dejanjih; 18.30: Parada orkestrov; 20.30: Glasbena praviljica «Lepa doba»; 21.45: Simfonični koncert.

III. program

17.00: Simfonični koncert (Alessandro Scarlatti); 18.30: Chopinova aktualnost; 20.20: Vsakovečerni koncert (Tartini, Dvorak, Milhaud); 21.30: «Amerika» — komedija v dveh dejanjih, po romanu Franza Kafke. Na koncu poslovilni koncert.

Slovenija

8.05: Mladi talenti srednje glasbene šole v Ljubljani pred mikrofonom; 8.30: Drobne orkestralne skladbe; 9.15: Ali vam ugaja? (Spored zabavne glasbe); 10.15: Arija in dvospevi iz italijanskih oper; 11.00: Od plesišča do plesišča; 11.30: Za cicibane; 12.00: Dobri znanci iz Celja; 12.15: Radijska kmečka univerza; 12.25: Pozdravi in čestitke pred praznikom republike; 13.30: Iz zakladnice melodij F. Chopina; 14.35: Lahka medigra; 14.41: Hrvatske pesmi poje Mariborski komorni zbor; 15.45: Radijska univerza; 16.00: Koncert po željah poslušalcev; 17.15: Sestanek v sredo; 17.30: Zabavni orkester Raphaele; 17.45: Jazz na koncertnem odru; 18.00: Kulturna kronika; 18.20: Od Gallusa do Hindemitha; 18.45: Pozdrav z gora; 20.00: Majhni zabavni ansambli; 20.25: Richard Strauss: Elektra, opera v 1 dejanju; 22.15: Patti Page in orkester Pete Rugolo; 22.50: Literarni nokturno; 23.05: Iz modernega glasbenega sveta.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: TV za otroke; 17.30: Tiskovna konferenca o obisku ministrskega predsednika Britanije Mac Milana in zunanjega ministra Lorda Homeja; 18.00: Dogodivščine v Afriki; 18.30: Dnevnik; 18.45: «Izpoved», dramatizirana povest; 20.00: Nedeljski pevci; 20.15: Evropski čas; 20.30: Dnevnik; 21.05: Controcanale; 22.20: Umetnost in znanost; 22.40: Afrika se spreminja (Togo); 23.10: Dnevnik.

Jug. televizija

Beograd 18.00: «SESTANEK OB SESTIH» — oddaja za otroke; 18.45: Film iz serije «SVET V ZNAMKAH»; 19.00: Čas, ljudje in dogodki; 20.00: TV dnevnik; 20.15: TV reklame. Zagreb 20.30: «LJUBEZEN, SMEH, SPOMINI» — zabavna oddaja. Beograd 21.30: «PORTRETI IN SREČANJA» — Srečanje z Milanom Bogdanovičem — književnikom.

Goriško-beneški dnevnik

Čez deset dni bo v Gorici tradicionalni Andrejev sejem

Znanilci tega tako pomembnega dogodka so prva zabavišča na Trgu sv. Antona

Pred kakšnimi tremi tedni so prišla v Gorico prva zabavišča, ki so se razmestila po Trgu sv. Antona. Med temi zabavišči je avtomobilsko dirkališče, po katerem se vsak večer podi mladina na avtomobilčkih, dalje so leteče kletke, ki so za neugnance, ki se ne bojijo vrtoglavice, pa še nekaj drugih manjših zabavišč, okoli katerih je vsak večer precej drenja.

Uradna otvoritev Andrejevega sejma bo konec prihodnjega tedna, to se pravi v soboto 3. decembra. Do tega dne se bo mestno lice precej spremenilo. Mestni stražniki so že odkazali mesta raznim zabaviščem po največjih središčnih trgih in ulicah. Zasedli bodo tiste prostore, ki so jim bili odkazani vsako leto; izvzet bo samo prostor za pokritim trgom, ki bo letos ostal prazen.

Nadejajo se, da bo prišlo s svojimi zabavišči, potujočimi trgovinami in vsem tistim, kar na kratko pojmujemo pod besedama Andrejev sejem, letos v Gorico, nič manj kot kakšnih 300 predstavnikov tega poklica, ki preživljajo svoje življenje v stalno se ponavljajočem prazničnem vzdušju enkrat tukaj, drugič drugje, kakor je pač sestavljen koledar takšnih dogodkov po Venetu.

—«»—

Danes pred videmskim porotnim sodiščem

Nadaljevanje razprave proti Cencigu-Macorigu

Danes se bo pred videmskim porotnim sodiščem nadaljevala razprava proti 39 let staremu Linu Cencigu in 45 let staremu Pietru Macorigu iz Mažerole v Beneški Sloveniji, ki sta obtožena, da sta januarja letos slekla in posilila 50 let staro Pierino Cassino in jo nato privezala k drevesu, kjer je zaradi mraza ponoči zmrznila. Mrtvo žensko je zjutraj našel neki šolar, ki je namesto v šolo raje zavil v gozd.

Na prvi razpravi, ki je bila predvčerajšnjim, sta zagovornika De Marsico in Cillario iz Milana, ki branita Cenciga, zahtevala vpis novih prič, ki naj bi potrdile, da je med Cassinovo in njenim možem vladalo sovražno razpoloženje.

Macorig pa je na razpravi izjavil, da je dejanje, za katero je sedaj obtožen, priznal samo zaradi tega, ker naj bi bi ga karabinjerji celo noč pretepali.

Predstavnik državnega tožilstva, ki je vodil preiskavo od vsega začetka, pa je to zanikal in vložil proti Macorigu novo obtožbo žalitve karabinjerjev. Zato je bila razprava tudi odložena na danes. Macoriga branita odv. Centazzo in Fortuna.

Po podatkih goriške občine za mesec julij

Proti otroški paralizi cepljenih 153 otrok

V goriški občini smo pojedli 625 glav živine

Te dni je izšel mesečnik goriške občine za julij, ki objavlja na svojih prvih straneh besedilo sklepov občinskega odbora, potem pa številne podatke z najrazličnejših področij življenja meščanov.

Iz poglavja o vremenu povzemamo, da smo imeli v tem mesecu 10 deževnih dni, v katerih je padlo 217 mm dežja. Povprečna najvišja dnevna temperatura je znašala 25,8 stopinje, najtoplejši dan pa je bil 31. julij, ko smo imeli 28,8 stopinje.

V tem mesecu je bilo sklenjenih 22 porok. Največ poročencev je imelo od 25 do 29 let. Skupno se je rodilo 67 otrok, eden pa se je rodil mrtev. Umrlo je 53 oseb, največ zaradi bolezni krvnega obtoka (11 primerov); na drugem mestu je rak (7 primerov).

V seznamu občinskih revežev je bilo vpisanih 1253 oseb, 579 so jih zdravniki preiskali v ambulatoriju, 31 pa doma, 702 bolnikom so nudili zdravila za 509.000 lir. V bolnišnico so spravili 29 oseb, specialističnim pregledom pa so jih podvrgli 54. Ugotovili so en primer sifilisa v protiveneričnem dispanzerju, kjer so skupno pregledali 12 oseb. V protituberkuloznem dispanzerju so pregledali 57 moških in 59 žensk; na teh prvič pregledanih bolnikih so ugotovili 5 primerov pljučne jetike pri moških in prav toliko primerov pri ženskah, poleg tega pa še dva primera tbc na drugih organih. V sanatorije so poslali 10 oseb, v zdravilišče za preventivno zdravljenje pa eno. Sanitarno osebje je razkužilo 4 stanovanja in cepilo 111 otrok proti davici. Proti otroški paralizi so cepili 71 dečkov in 82 deklic.

Na področju živinoreje je bilo zdravstveno stanje v tem mesecu zadovoljivo. Ugotovili so samo naslednje primere bolezni: pet primerov rdečice pri prašičih in 16 primerov tbc pri goveji živini. Zaradi bolezni je zdravstveni urad zaplenil eno bolno kravo in naslednje obolele organe živine, ki so jo zaklali v klavnici: 38 pljuč, 43 jeter, 4 ledvice, eno srce itd.

V mestni klavnici so zaklali 41 volov, 43 krav in bikov, 287 telet, 20 konj, 8 prašičev, eno kozo in 6 kozličkov. Skupno torej 410 živali v skupni teži 1577 stotov. Iz okoliških občin so prodali v goriški občini 215 glav živine. Skupno so v tem mesecu zaklali za potrebe goriške občine 625 glav živine v skupni teži 1890 stotov.

—«»—

Obvestilo živinorejcem

Sovodenjski župan sporoča, da bodo danes cepili v Sovodnjah živino. Cena cepljenja je 120 lir (100 lir za cepivo, 20 lir za pomočnika). Jutri bodo cepili živino v Rubijah, Gabrjah in Rupi, v petek pa na Peči.

Župan nadalje sporoča, da bodo na Vrhu pričeli s cepljenjem živine čez kakih štirinajst dni, ko bodo prejeli novo cepivo.

—«»—

Najdeni predmeti

Poveljstvu mestnih stražnikov so pošteni najditelji izročili naslednje najdene predmete: dve zlati zapestnici, zlato svetinjo, šet ženskih in moških koles, dve vsoti denarja, aktovko ter zlato verižico. Kdor meni, da so predmeti njegovi, naj se zglasi na poveljstvu mestnih stražnikov v Ul. Mazzini 7.

Koristne telefonske številke

Zeleni križ v Gorici 26-48.
Bolnišnica v Gorici 39-91.
Prometna policija v Gorici 30-82.
Gasilci v Gorici 21-20.
Leteči oddelek (Squadra mobile) na kvesturi 21-51.
Rdeči križ v Ronkah 7-26-89.
Rdeči križ v Tržiču 7-22-49.
Orožniki v Steverjanu 46-75.
Orožniki v Podgori 20-22.
Orožniki v Standrežu 38-09.
Orožniki v Sovodnjah 80-07.
Orož. v Doberdobu 7-36-71.

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Bombardiranje z višine», J. Ireland, M. English.
VERDI. 17.00: «Midva, neznanca», K. Novak, K. Douglas.
VITTORIA. 17.15: «Mučenje s tišino», R. Attemborouch, E. Lee.
CENTRALE. 17.00: «Vojak in pol», A. Fabrizi, R. Rascel v barvah.
MODERNO. 17.00: «Tajfun v Nagasakiju».

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna «Al Corso», Korzo Italia št. 89, tel. 21-43.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Za nagrado Petrocaltex - Sportman leta

Manfredini in Roma brez resnih tekmecev

Na drugem mestu lestvice je Milani (Padova), ki je dosegel polovico manj golov kot njegov rimski kolega

MILAN, 21. — Pedro Manfredini in njegova enajstorica Roma sta si še bolj utrdila položaj na prvem mestu lestvice za dodelitev nagrade Petrolcaltexa — Sportman leta. Manfredini je v nedeljo ponovno dosegel in to že četrtič v tem prvenstvu A lige po tri gole dnevno, s čimer je dosegel zavidljiv količnik 1,75.

Napadalec rimskega moštva, ki je od nedeljskega kola prevzelo vodstvo tudi v prvenstveni razpredelnici, je v osmih tekmah dosegel kar 14 golov. Na drugem mestu je padovanski napadalec Milani, katerega količnik je znatno slabši od Manfredinijevega. Padovančan je v osmih tekmah dosegel samo 7 golov, zaradi česar je količnik nižji od ene enote. Campana iz Bologne pa je zaostal z razliko enega gola in se tako uvrstil v tej dan za dnem spremenljivi lestvici na tretje mesto. Z istim številom doseženih golov in z istim količnikom sledijo v lestvici Angelillo za Inter, Altafini za Milan in Brighenti za Sampdorio.

V lestvici B lige pa je prišlo do zamenjave mest: na vrh se je vsidral Como po zaslugi Taneggija, ki je v nedeljo zabil Pro Patrii dva gola in je tako dosegel s sedmimi dosežki v devetih tekmah količnik 0,77. Na drugo mesto se je uvrstila beneška enajstorica, katere napadalec Raffin je z nedeljskim golom Brescii povečal vsoto dosežkov na 4. Do prejšnjega tedna vodeči Pantaleoni (Genoa) pa je zaostal in se mora s petimi goli v 8 tekmar zadovoljiti s tretjim mestom in z zelo nizkim količnikom.

Občni zbor Š Z BOR

V četrtek, 24. t. m. ob 20.30 na stadionu «Prvi maj» občni zbor športnega združenja «Bor» s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav
2. Poročilo predsednika
3. Poročilo tajnika
4. Poročilo blagajnika
5. Poročilo gospodarja
6. Diskusija
7. Razrešnica odboru in določitev volilne komisije
8. Volitev novega odbora
9. Razno.

Nekaj ni v redu v športnih krogih

Predsedstvo CONI na zatožni klopi

RIM, 22. — Demokristjanski senator Bellisario je danes v senatu predložil ministru za turizem vprašanje, ki je vsekakor zelo zanimivo in praktično postavlja vodstvo CONI na zatožno klop.

Senator je zahteval odgovor ministra za razna vprašanja. Predvsem če je res, da je predsednik italijanskega olimpijskega odbora skliceval seje izvršnega odbora v odsotnosti članov finančnega nadzornega odbora, če je res, da proračunom CONI nikoli ne predložijo proračune posameznih zvez, da letnim obrokom v obrazložitvi splošnih stroškov ne navajajo stroške totocalcia, ki kot kaže dosegajo 50 odstotkov celotnega proračuna CONI.

Senator je nadalje v svojem vprašanju ministru pripomnil, da v nasprotju z zakonom ne obstaja noben pravilnik, ki bi urejeval odnose med CONI in zvezami ter med izvršnim ter vsedržavnim svetom kakor tudi, da je izvršni odbor večkrat sklepal o stvareh, ki spadajo v izključno kompetenco vsedržavnega sveta kot n. pr. imenovanje odbora za upravljanje totocalcia, imenovanje komisije za spremembo statuta, določitev norme za prehod k profesionizmu pred 21. letom, imenovanje komisarjev v posameznih zvezah itd. Dalje, da je izvršni odbor določil 20. maja letos nekaj milijard za sancijo proračunov posameznih nogometnih klubov in da so vsi predsedniki posameznih zvez, ki bi morali na prihodnjem občnem zboru voliti predsednika in druge organe CONI, že prestali določeno štirileto dobo. Senator je končno vprašal ministra kaj namerava storiti posebno v zvezi z občnim zborom vsedržavnega sveta, ki bi moral 28. t. m. izvoliti predsednika, podpredsednike in šest članov izvršnega odbora.

—«»—

Po mnenju športnega tednika

Nencini najboljši kolesar na svetu

FRANKFURT, 22. — Športni tednik Zahodne Nemčije «Radsport» je objavil lestvico najboljših kolesarjev sveta za letošnjo sezono in je podelil naslov najboljšega na svetu Italijanu Nenciniju. Tednik, ki je uradno glasilo nemške kolesarske zveze, je prisodilo Nenciniju 785 točk. Na drugem mestu je Francoz Graczyk, ki je zaostal za Italijanom za preko 250 točk.

«Radsport» opravičuje Nencinijevo prvo mesto na svetovni lestvici kolesarjev z njegovimi petimi zmagami, z 11 drugimi mesti in s 7 tretjimi. Nencini je med drugim zmagal v dirki po Franciji ter je v Giru zasedel drugo mesto.

Lestvica prvih desetih je po mnenju nemškega športnega tednika naslednja:

1.	Nencini (It.)	785 točk
2.	Graczyk Fr.)	503
3.	Van Looy (Bel.)	496
4.	Anquetil (Fr.)	389
5.	Darrigade (Fr.)	367
6.	Demulder (Bel.)	359
7.	Massignan (It.)	353
8.	Plankaert (Bel.)	344
9.	Poblet (Šp.)	333
10.	Daems (Bel.)	330

Pokrajinski namiznoteniški turnir

Tesna zmaga nepopolne ekipe Bor nad Istrio

V nedeljo na stadionu «Prvi maj» srečanje z goriško Aligero

Čeprav nepopolna zaradi odsotnosti Kovačiča in Merlaka, je namiznoteniška ekipa Bora snoči slavila drugo zmago v povratnem delu pokrajinskega turnirja. Tokrat je šlo teže kot z Montuzzo, vendar se lahko reče, da si je Bor z včerajšnjim uspehom zagotovil tretje mesto v končni lestvici.

Borovi igralci so premagali moštvo Istria s 5:3. Rezultati posameznih srečanj so naslednji:

Košuta - Martinoli 0:2 (11:21, 15:21)
Grbec - Dominici 2:1 (21:16, 16:21, 21:15)
Tomšič - Runco 2:0 (21:12, 21:15)
Grbec - Martinoli 2:1 (21:19, 19:21, 25:23)
Košuta - Runco 0:2 (19:21, 15:21)
Tomšič - Dominici 2:0 22:20, 21:19)
Grbec - Runco 0:2 (15:21, 12:21)
Tomšič - Martinoli 2:1 (21:11, 22:24, 22:20)

V nedeljo bodo na stadionu «Prvi maj» kar tri srečanja. V prvem se bosta pomerila Soffitta in goriška Aligera, v drugi Bor z Goričani, tretja tekma pa bo med Montuzzo in Aligero.

Vodstvo Bora vabi vse odgovorne za namizni tenis pri naših društvih, da se v nedeljo ob 10.30 javijo na stadionu.

V tem povratnem delu prvenstva si je Bor zagotovil dve zmagi, medtem ko je tretjo tekmo s Soffitto izgubil.

V povratnem srečanju s Soffitto je Bor ponovno doživel težak poraz. Kljub temu pa lahko ta nastop smatramo kot nekak napredek: v prvem kolu so namreč isti nasprotniki premagali naše namiznoteniške igralce s 5:0, v ponedeljek pa je morala Soffitta, čeprav med njo in in Borom ni bilo tako ogromne razlike, prepustiti en set svojim nasprotnikom.

Po nepričakovanem pozitivnem nastopu proti Montuzzi je Kovačič ponovno pokazal svojo izredno kondicijo in si je privoščil še kar slavno žrtev Crechicha. Srečanje se je začelo prav s to tekmo. Po začetni ugodni fazi je Kovačič že v prvem setu pokazal, da se ne namerava predati brez boja. Kljub poskusom, da nadoknadi začetne zamude, je moral vendarle kloniti. V drugem nizu pa je bil bolj previden in si je z odločnimi napadi nabiral točko za točko in si tako osvojil set. Tretja igra je bila bolj razburljiva: oba igralca sta bila izmenoma v vodstvu, vendar se je Kovačiču še enkrat posrečilo obdržati prednost in je povedel lastne barve v vodstvo.

Proti Contiju je Grbec začel razmeroma slabo. V drugem nizu se je sicer nekoliko izboljšal, vendar mu je znal Conti uspešno odgovarjati in si je tudi zagotovil zmago. Nič boljše ni bilo s Tomšičem, kateremu je Moretti brez napora odnesel prvi set. V drugem je bil predstavnik Bora bolj zanesljiv, vendar precej pod povprečjem.

Crechich se je skušal v svoji drugi igri oddolžiti za poraz. Njegov nasprotnik Grbec je sicer napadal brez prestanka, a ni bil zmožen močnega dokončnega udarca. Ker je pešal tudi v obrambi, je izgubil v dveh nizih. O Kovačiču vemo, da je trenutno v izredni formi, vendar ni nihče pričakoval od njega tako vztrajnega odpora proti Morettiju. Po prvem izgubljenem setu je Kovačič začel napadati in je večkrat presenetil svojega močnega nasprotnika. Povedati je treba, da je Moretti najmočnejši igralec Soffitte. Ta igralec je zaman skušal zajeziti nasprotnikove napade z lastno napadalno igro. V zadnjem setu pa si je Moretti vendarle priboril zmago predvsem po zaslugi svoje izkušenosti. Brez dvoma je bila ta najboljša in najbolj razburljiva tekma večera.

V zadnjem srečanju je kot prerojeni Tomšič dolgo kljuboval Contiju. Nasprotnika sta si bila enakovredna, saj se je prvi set zaključil s kaj nenavadnim rezultatom 26:28.

S Contijevo zmago je Soffitta zaključila v svojo korist to srečanje, in je odstranila tako s poti edino oviro do drugega mesta v končni razpredelnici.

V vrstah Soffitte Crechici ni bil preveč zanesljiv, Moretti je pešal nekoliko v napadu, Conti pa, ki je izključno branilec, se je tokrat izkazal prav z napadalnimi akcijami. V Borovih vrstah je zadovoljil samo Kovačič, medtem ko imata Grbec in Tomšič olajševalne okolnosti, ker nista pač v primerni kondiciji.

Tehnični rezultati posameznih srečanj med Borom in Soffitto so naslednji:

Kovačič - Crechici 2:1 (18:21, 21:13, 21:18); Grbec - Conti 0:2 (16:21, 18:21); Tomšič-Moretti 0:2 (6:21, 17:21); Grbec-Crechici 0:2 (15:21, 18:21); Kovačič - Moretti 1:2 (15:21, 21:16, 17:21); Tomšič - Conti 1:2 (26:28, 21:17, 16:21).

—«»—

ZA PRVENSTVO KADETOV

Danes na stadionu Triestina-Lanerossi

Igralci Triestine so po nedeljskem uspešnem gostovanju na igrišču Parme ponovno oblekli svoje drese in se začeli pripravljati za prihodnjo tekmo, ki jo bodo igrali na domačih tleh.

Trener je igralce razdelil v dve skupini, ki sta se pomerili med seboj v odbojki. Po tričetrturnem igranju so trening nadaljevali z razgibalnimi vajami in s tekom.

Danes zjutraj se bo trening titularcev prvega moštva nadaljeval zelo verjetno s kratko tekmo, popoldne pa bo na stadionu nastopilo v prvenstvu kadetov rezervno moštvo Triestine. Domačini bodo igrali proti enajstorici Lanerossi iz Vicenze. Zelo verjetno bo Triestina nastopila v naslednji postavi: Miniussi; Bertoli, Simoni; Cossar, Marangon, Modolo; Trevisan, Gregori, Demenia, Cazzaniga in Sauer. Tekma se bo začela ob 14.30.

Diletantsko nogometno prvenstvo

Spodrsljaj nerazpoložene Romane na igrišču v Mossi

Zopet neodločen izid Ponziane - Delitev točk v derbyju Libertas-Edera - Miljski derby se je končal z zmago Fortituda

Vrh lestvice B skupine diletantskega prvenstva je doživel po nedeljskem kolu pravcati potres: vodeča Sangiorgina je padla na četrto mesto, njen prestol pa je zasedel Terzo, medtem ko se je na drugo mesto zasidrala presenetljiva tržaška enajstorica Cremcaffè.

Glavno besedo pri tem potresu so imeli igralci CRDA iz Tržiča, ki so si privoščili zmago nad Sangiorgino. Seveda je njen padec na četrti stol razpredelnice posledica uspešnih nastopov moštev, ki so jo izpodrinili. Tako je na primer Cremcaffè trikrat zadel mrežo Cervignana, Terzo je z istim številom golom odpravil Trivignano, medtem ko je bilo moštvo Saici ki je trenutno na tretjem mestu, prisiljeno prepustiti točko gostujočemu Rivignanu.

Miljski derby pa se je zaključil z zmago Fortituda, ki je opravil mestne tekmece Muggesane z 2:1. Od tržaških moštev je Sv. Ivan končno le prišel do prve točke na gostovanju: Svetoivančani so igrali v Gradežu in so z lepo borbeno igro prisilili domačine, da so odšli brez predvidene zmage iz igrišča.

* * *

V C skupini je treba zabeležiti nov neodločen rezultat Ponziane, ki je morala tokrat na domačih tleh deliti točko s Cormonese. Domačini so zaigrali lepo, vendar preko zida obrambe nasprotnikov nikakor niso mogli, pa čeprav so poskušali na vse mogoče načine. Če ni šlo s prodori po sredini igrišča, so poverili krilom nalogo, da vnašata z desne ali leve zmedo med branilce iz Cormonsa. Pomagalo pa ni nič, zaradi česar se je srečanje končalo brez gola.

Derby Libertas-Edera se je končal brez premaganca in zmagovalca. Golov je bilo kar šest, vendar sta jih enajstorici pošteno razdelili na polovico in si tudi razdelili razpoložljivi točki. Moštvo od Sv. Ane je tudi tokrat zabeležilo poraz, ki je bil sicer že predviden.

Presenetljiv pa je spodrsljaj nerazpoložene Romane, ki je v Mossi našla močnega in enakovrednega nasprotnika. Ta spodrsljaj pa Romani ni dosti škodil, ker ima še vedno dve točki naskoka pred zasledovalno ekipo iz Mariana. Zanimivo je, da je bilo nedeljsko kolo zelo skopo z zmagami: samo Amoco je spravil v žep obe točki, medtem ko so se vsa ostala srečanja končala z neodločenim izidom in dve celo brez gola.

Skupina B

IZIDI

*CRDA-Sangiorgina 1:0, Fortitudo-*Muggesana 2:1, *Cremcaffè-Cervignano 3:0, *Saici-Rivignano 2:2, *Terzo-Trivignano 3:0, *Fiumicello-Aquileia 1:0, *Gradese-San Giovanni 0:0.

LESTVICA

Terzo	7	4	2	1	12	7	10
Cremcaffè	7	5	0	2	13	9	10
Saici	7	3	4	0	13	10	10
Sangiorgina	7	4	1	2	19	8	9
Fiumicello	6	3	2	1	8	7	8
Fortitudo	6	2	3	1	6	5	7
INA	6	3	1	2	11	14	7
Gradese	6	1	4	1	6	7	6
Cervignano	6	3	0	3	8	10	6
CRDA	7	3	0	4	11	10	6
Muggesana	7	1	3	3	7	9	5
S. Giovanni	6	1	2	3	8	11	4
Trivignano	7	1	2	4	9	13	4
Rivignano	6	0	3	3	4	8	3
Aquileia	7	0	3	4	5	12	3

Prihodnje tekme (27.11.)

San Giovanni-Saici, Fortitudo-Cremcaffè, Sangiorgina-Gradese, Cervignano-CRDA, Trivignano - Muggesana, Rivignano-Terzo, INA-Fiumicello.

Skupina C

IZIDI

*Ponziana-Cormonese 0:0, *Amoco-Sant'Anna 2:1, *S. Canciano-P. Romans 0:0, *Libertas-Edera 3:3, *Turriaco-Pieris 2:2, *Mariano-Ronchi 1:1, *Romana-Mossa 1:1.

LESTVICA

Romana	7	5	2	0	18	8	12
Mariano	7	3	4	0	10	7	10
Turriaco	7	3	3	1	17	12	9
Ronchi	6	3	2	1	12	5	8
Pieris	6	3	2	1	12	5	8
Torriana	6	3	2	1	10	5	8
Mossa	6	3	2	1	9	8	8
Ponziana	7	1	5	1	10	5	7
Edera	7	2	3	2	10	10	7
Libertas	7	2	2	3	11	11	6
Cormonese	6	2	1	3	4	8	5
S. Canciano	6	1	2	3	5	6	4
Pro Romans	6	1	1	4	4	11	3
Amoco	7	1	0	6	5	19	2
Sant'Anna	7	0	1	6	6	22	1

Prihodnje tekme (27.11.)

Ponziana - Turriaco, Pieris - Canciano, Cormonese-Sant'Anna, Pro Romans-Libertas, Mossa-Amoco, Edera-Turriaco.

Od tu in tam

NOGOMET

Bonizzoni nov trener Videmčanov

VIDEM, 22. — Nocoj ob 18.40 se je predstavil predsedniku nogometnega kluba Udinese novi trener enajstorice Bonizzoni. Slednji bo zamenjal Bigogna, ki je tako plačal z lastno glavo slabe in neuspešne nastope Videmčanov v prvenstvu A lige.

Že predvčerajšnjim se je upravni odbor videmskega kluba zbral na izredni seji, na kateri je proučil nastali položaj in predvsem slab plasma nogometnega moštva. Odbor je sklenil najeti novega trenerja, katerega so danes zvečer predstavili na sedežu zbranim igralcem.

Kasneje se je ponovno sestal odbor in kot kaže je razpravljal o možnosti, da bi Bigogno ostal še v Vidmu, vendar le s funkcijo tehničnega direktorja. Zvečer je odbor izdal poročilo, v katerem je navedeno, da so najeli Luigija Bonizzonija kot trenerja in tehničnega direktorja. Bigognu pa so poverili drugo vlogo v vodstvu.

—«»—

Vrgel je steklenico na igrišče

10 let zapora 10-letnemu fantu

Obsodba izrečena na nogometnem igrišču

MOSKVA, 22. — Zaradi prazne steklenice, ki je bila namenjena v glavo nekega nogometnega igralca, bo moral komaj 10 let star otrok preživeti 10 let v zaporu. Otrok je namreč prisostvoval nogometni tekmi med enajstorico Kirovgrada in moštvom sovjetske armade iz Lvova. Sredi tekme je fant vrgel prazno steklenico proti igralcu nasprotnega moštva, kar je prisotne gledalce močno razburilo. Enodušno so zahtevali, da se fanta obsodi na kraju dogodka, kar se je takoj tudi zgodilo. Obsodba: 10 let zaporne kazni.

ZANIMIV POSKUS

Plastične strehe na igriščih v Bergamu in Monzi

MILAN, 22. — Predsedstvo nogometne zveze je sklenilo, da naj se takoj prično dela za ureditev dveh pokritih nogometnih igrišč s streho iz plastične mase. Prva poskusa bodo napravili na igrišču Atalante v Bergamu in Simmenthala v Monzi.

Če se bo poskus obnesel, bo zveza odredila že za sezono 1961-62 pokrivanje nogometnih igrišč vseh včlanjenih društev.

—«»—

BOKS

Marca meseca 1961 tretje srečanje Patterson-Johansson?

NEW YORK, 22. — Organizator boksarskih srečanj Jack Fugazy je izrazil upanje, da bo lahko najkasneje jutri javil datum in kraj tretjega srečanja za naslov svetovnega prvaka težke kategorije med Floydom Pattersonom in Švedom Ingemarjem Johanssonom.

Največ možnosti za organizacijo nastopa ima Los Angeles, vendar se še pet mest poteguje za cast, da priredijo dvoboj. Vsa ta mesta, med katerimi je tudi Miami, so poslala zelo ugodne ponudbe.

Prireditelji bodo vzeli v pretres tudi ponudbo, da bi srečanje organizirali v Madison Square Gardenu marca prihodnjega leta.

—«»—

ZA DAVISOV POKAL

Po prvem dnevu ZDA-Filipini 2:0

BRISBANE, 22. — Danes se je začelo medcensko finalno srečanje v tenisu za Davisov pokal med ZDA in Filipini. Zmagovalno moštvo se bo moralo pomeriti z drugo medcensko finalistko, ki je Italija.

Po prvem dnevu srečanja je ZDA v vodstvu z 2:0.

BORIS PAHOR: 3.

Onkraj pekla so ljudje

Roman

Rdeč odsev požara v Nordhausenu, nad gozdom, v kamionu pa rebra in noge in lobanje, ki imajo na sredi ena sama usta. Ta zaječijo, ko da visijo na vzmeti, in se spet in spet spojijo z brnenjem motorja. Nato spet potožijo in on je skušal pomisliti, da je noč mrzla, in iskal je predmet, ki bi ga vsega prevzel, tako da ne bi slišal. Tedaj si je popravil volneno ovratnico pod brado in se spomnil Mladena, kajti njegova je bila, tista modra ovratnica z belimi progami; a misel na Mladena je bila prav kakor misel na kup teles v kamionu. V Dachauu ni hotel gledati seciranja, Mladen, tam v Dori pa so oni gledali, kako je secirski nož razkrojil njegovo srce. Tudi na to ni da bi mislil, ker ima zdaj njegovo ovratnico, ki ga greje, medtem ko so Mladenovo truplo odnesli na kopo teles, ki je gorela vrh griča. Zato je spet pomislil na malega Čeha. Med prvimi so ga prenesli na kamion, zato trideset teles leži na njem in najbrž ne diha več. Prav gotovo, da bi bilo bolje, če bi počival v zemlji, ki jo je skopal Vaska. «Marcel je ravnal hladno in preudarno, medtem ko sem bil jaz ujet v svojo čustvenost,» je pomislil. A morebiti se ni upiral Marcelovi misli, ampak načinu; če bi mu dal injekcijo, bi bilo drugače. Tako, z brisačo. Ne! Morebiti se je uprl samovoljnosti, posebno še, ker je bil tudi François zraven; nekaj brezobzirno oblastnega je v njem, tudi zdaj, ko govori z Renéjem v kupeju. A takrat je napeto premišljeval o tem, da bi preslišal stokanje v kamionu in da ne bi prešlo vanj; kdor živi s smrtjo, jo mora namreč zmeraj odmišljati, če noče, da se mu vsrka v mozeg. Prav iz te potrebe po obrambi je potlej prisluhnil pogovoru bolničarjev za svojim hrbtom. Menili so se, kako si bodo uredili notranjost živinskega vagona na postaji; vsi skupaj morajo ostati, tako da bo njihov voz kakor ambulanta. Tudi Janoš je bil vnet za to. Saj to ni bilo nič čudnega, če je bil za to, čudno je bilo, da je bil njegov glas tako tovariški. Morebiti pa so ga prej napačno sodili, ker je bil robat z bolniki in surov, ko jih je prevezoval. Na kamionu je bil njegov glas prisrčno možat. Da, skupaj morajo ostati, ker samo tako se bodo rešili in lahko pomagali še kakšnemu bolniku, da se reši. A ni bilo prav nič lahko ostati skupaj, ker na postaji je kričanje z vseh smeri napadlo kamion. Tistega tuljenja so se bili namreč že odvadili v svojem taborišču, ker je bila tam smrt neslišna. So pa bili že tako prepojeni z njenim hladom, da jih kričanje ni prav nič razburilo; kdo ve zakaj je v nemškem srcu zmeraj na nečloveško vpitje pripravljen obraz; ko da lahko vsak hip zatuli pred nevidnim preganjačem. Takrat je bilo zaradi vlaka, ki jih je čakal. Ročne svetilke so švigale po dolgem in počez, medtem ko so oni nosili svoje cule v vagon in so drugi jemali telesa s kamiona. Grabili so v temo in vlekli čez rob ter jih polagali na nosilnico iz žice, a padali so mimo nosilnice na peron in nekdo je stal na truplu, ko je vlekel drugo iz kamiona. Tako so vsi hiteli v temi s krvavim nebom, ki je žarelo od požara. In spet je blisknila proga svetlobe iz svetilke in tako je videl, da so jih vlekli kar z glavo navzdol iz kamiona in se je kdo izmuznil in zdrknil na tla; a ko se je nosač sklonil, da bi ga oddrsal proč, je padla s kamiona slamnjača nanj in ga pokrila. Straže pa kar naprej udarjajo z bikovkami, brcajo v temi in se zaletavajo od kamiona do vlaka in spet do kamiona. Ni lahko ostati skupaj, ko se vse tare vzdolž vlaka in je zaradi švigajočih prog iz ročnih svetilk slabše, ko da je čisto tema. Morajo ostati hladni, ko jih sredi krikov potiskajo v vagone, tako da oni, bolničarji, spet izstopijo ter grejo po svoje stvari na kamion. Vendar so znesli vse cule v en voz. Kot zmeraj v življenju mora človek vedeti, kaj hoče, imeti mora svoj načrt in ga mirno uresničevati skozi paniko in blaznost. Toliko bolj tam, kjer švrkne zdaj svetloba, zdaj bikovka in so nad svetlo črto luči iz žarnice v temi kričeča usta, ki se bodo vsak hip zakadila vate; pri tem so pa najbolj nesrečna tista telesa, ki jih drsajo po peronu. Vlečejo jih za roke, za noge izpod kamiona skozi temo proti živinskim vozovom in na srečo, da so že neobčutljiva in hladna in vsa koščena s srajco do popka, ko jih vlečejo. Vendar je katero bolj ohlapno in bolj mehko, da se mahedravo krotoviči, ko tisti, ki ga drži za noge in ga drsa po peronu, v naglici išče pot skozi gnečo tekajočih senc. A samo v preblisku svetilke se mu je za hip pokazal tak prerez skozi temo, vse drugo si je lahko predstavljal po izkušnjah v sončni luči v Natzweilerju in Dachauu in Dori. Saj to je bil nazadnje samo kratek prizor, samo kratka sekvenca, kakor bi rekli filmski režiserji, ta dogodek na postaji, preden je vlak odpeljal.

Tedaj se je vlak ustavil in Pierre je vstal. Malce je zanihal, preden se je uprl ter odsunil vrata.

«To je Bruxelles,» je rekel.

«Je Bruxelles?» je vprašal François in zazehal.

A Pierre je bil že na hodniku in z vso silo potiskal okensko šipo. «Je Bruxelles?» je vprašal. «Je Bruxelles?» Ko so šli, da bi mu pomahali na hodniku z okna, so prišle vzdolž hodnika dekleta v belih oblekah Rdečega križa s toplo pijačo v lončkih in s prisrčno vsiljivostjo v glasu; kakor vse plahe in nežne od skrbi in bojazni, da ne bi oni brez potrebe zamudili niti minute v prepotrebni negi svojih rešenih teles. Iz njihovih posod pa se je vzdigovala rahla para in širila v nočno ozračje dišeč vonj po čaju; kakor spomin na medeno cvetje visoke lipe, ki jo obletavajo čebele.

DRUGO POGLAVJE

Ko so jih razvrstili pod prhami, se je v mislih znašel v ozračju s suhimi telesi in golimi lobanjami pod vrelo vodo. A zdaj odrine te podobe, ker so v sosednih kopalnicah vojni ujetniki glasni in norčavi; nimamo namreč takšnih prividov o smrti pod prhami kakor jih imajo deportiranci. Ujetniki se šalijo po vojaško, se kličejo preko sten, plezajo nanje, se spet glasno umivajo, zmerjajo vodo, se v zboru smejijo, voda pa štropota, ko da se je odločila, da bo oprala vse človeštvo po vrsti.

Tudi on se je nasmehnil, čeprav jim ni mogel slediti v razigranosti. Prijetno pa je slišati polne moške glasove, ki imajo zdrav, živalski prizvok ter s svojimi namigavanji o zvestem tovarišu spolovilu zagotavljajo nadaljevanje človeškega rodu. Tega deportiranci ne morejo. Pa tudi je užitek, čeprav je telo nekje ranjeno, čutiti na njem tople curke, ki ga ovijajo kot balzam. In mu je, da bo po ti prhi lahko vse še enkrat premislil, a bolj stvarno, nekako iz razdalje. Tako grejo skozi sobo, kjer vsem po vrsti preslikajo prsni koš, nato v veliki prostor, ki je širok ko plesna dvorana. Tu so okoli in okoli zdravniki in za mizicami bolničarke zapisujejo podatke, ki jih narekuje zdravnik. Je šest ali sedem takšnih skupin. Oni pa so v vrsti nagi ter se počasi pomikajo naprej.

Tedaj je opazil, da so samo še štiri telesa pred njim in da bo vsak hip na vrsti; obenem pa mu je nerodno ob misli, da se bo predstavil zdravnici, ker ravno pred njo ne bo nikogar, ko bo prišla vrsta nanj. Srednjih let je in opravlja svoje delo resna ter malce zamišljena. A ni mu zoprno, da bo šel pred njo z nag